

RAPORT
O STANIE GMINY
MIASTO RADZIEJÓW
za 2018 rok

I. WSTĘP

Obowiązek sporządzenia raportu o stanie gminy wynika z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym. Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza Radziejowa w roku 2018.

II. INFORMACJE OGÓLNE

Miasto Radziejów położone jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w powiecie radziejowskim. Miasto zajmuje powierzchnię 5,75 km². Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2018 r. wynosi 5.593 osoby.

Miasto jest siedzibą trzech samorządów: Powiatu Radziejowskiego (powiat ziemski), Gminy Radziejów (gmina wiejska) oraz Miasta Radziejów (gmina miejska).

W Radziejowie dominują zakłady i instytucje o charakterze usługowo – handlowym. Region Miasto-Gmina Radziejów ma charakter przeważająco rolniczy.

Gmina Miasto Radziejów realizuje zadania jednostki samorządu terytorialnego poprzez swoje jednostki organizacyjne oraz podmioty nadzorowane:

- Miejski Zespół Szkół w Radziejowie, w skład którego wchodzi: Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Mikołaja Kopernika, Publiczne Gimnazjum nr 1 im. Franciszka Becińskiego, Publiczne Przedszkole nr 1 im. Heleny Karpińskiej – zadania oświatowe;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – pomoc społeczna i profilaktyka,
- Urząd Miasta Radziejów – obsługa administracyjna organów miasta i jego mieszkańców,
- Radziejowski Dom Kultury – którego celem jest tworzenie i upowszechnianie ochrony kultury oraz zaspokajanie potrzeb kulturalnych społeczności lokalnej,
- Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna – służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych,
- Radziejowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. w Radziejowie – administruje lokalami stanowiącymi własność Gminy Miasto Radziejów
- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Empegiek” spółka z o.o. w Radziejowie – zajmuje się wodociągami i zaopatrzeniem mieszkańców w wodę oraz kanalizacją, usuwaniem i oczyszczaniem ścieków komunalnych,

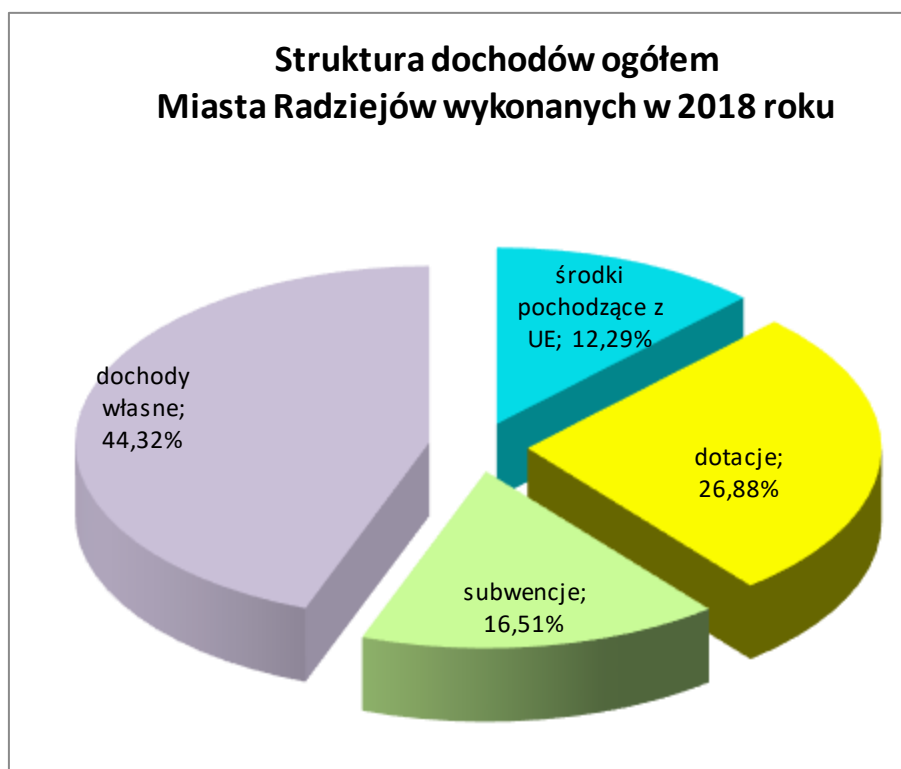
III. INFORMACJE FINANSOWE

A. Dochody miasta.

Plan dochodów na 2018 rok po zmianach wprowadzonych w trakcie jego realizacji wynosił **27.105.385,58 zł** i wykonano go w wysokości **27.345.367,98 zł**, co stanowi **100,89%**, dochody te wzrosły w stosunku do 2017 roku o 14,13%.

w tym:

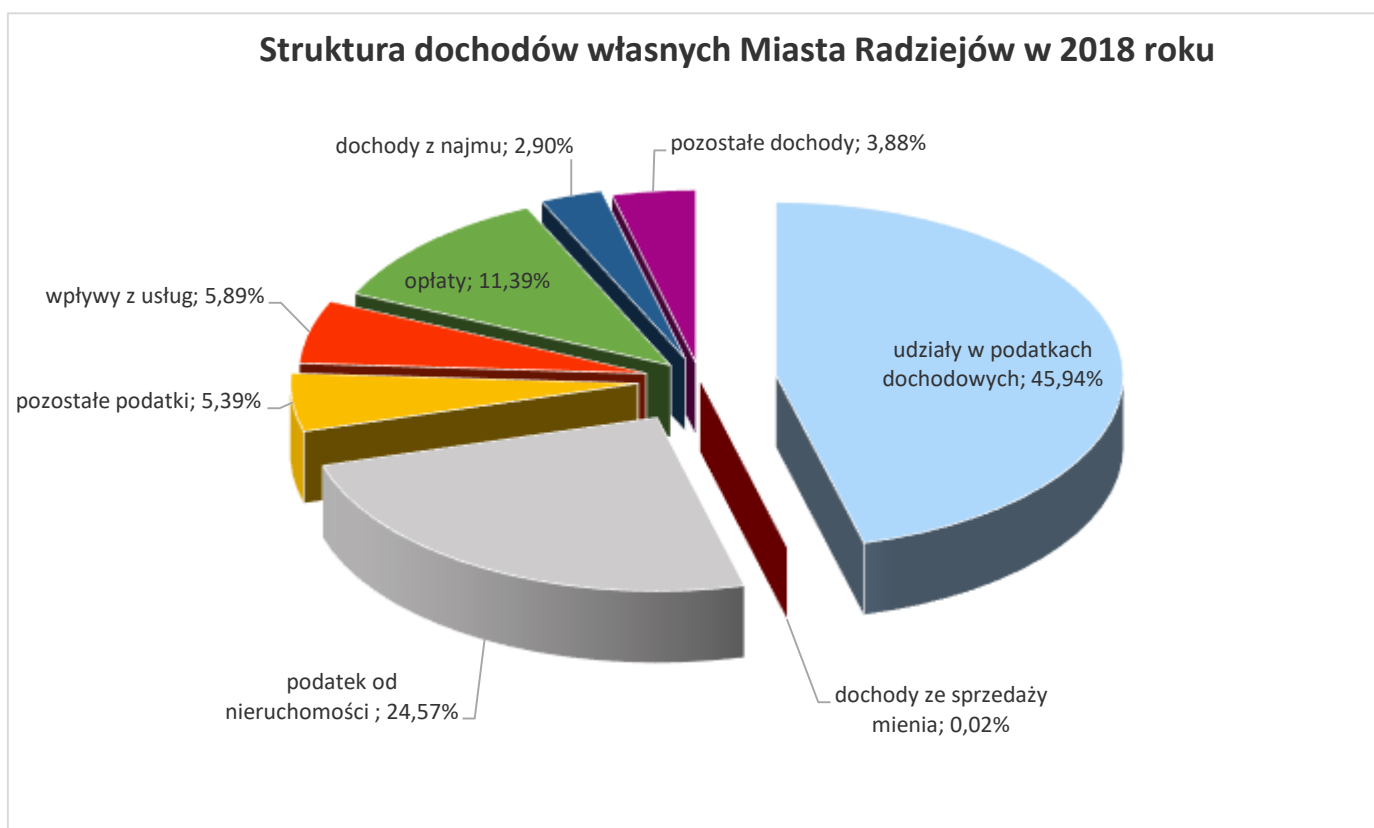
- dochody majątkowe - plan 3.280.734,00 zł, wykonano 3.156.772,28 zł, tj. 96,22% planu i 13,05% wykonanych dochodów ogółem, w tym ze sprzedaży majątku plan 2.782,00 zł, wykonano 2.782,00 zł, tj. 100,00%, dochody majątkowe wzrosły w stosunku do roku 2017 o 246,89%, z uwagi na wpływ środków europejskich w ramach RPO WK-P;
- dochody bieżące - plan 23.824.651,58 zł, wykonano 24.188.595,70 zł, tj. 101,53% planu, dochody bieżące stanowią 88,46% wykonanych dochodów ogółem, w tym dochody własne plan 11.649.294,20 zł, wykonano 12.116.770,91 zł, tj. 104,01%, dochody bieżące ogółem są wyższe w stosunku do roku 2017 o 4,94%.

Dochody uzyskano z niżej wymienionych źródeł:

- subwencje ogólne z budżetu państwa – plan 4.514.044,00 zł, wykonano 4.514.044,00 zł, tj. 100% , są one wyższe od wykonania w 2017 roku o 1,96%,
- dotacje celowe plan 7.443.191,36 zł, wykonano 7.339.659,02 zł, tj. 98,61%, niższe wykonanie planu wynika z obowiązku zwrotu niewykorzystanych dotacji dotującemu, dochody z tego tytułu spadły w stosunku do roku 2017 o 3,92%, w tym:

- dotacje celowe z budżetu państwa (wszystkie) - plan 7.329.909,99 zł, wykonano 7.226.377,65 zł, tj. 98,59%, dochody z tego tytułu spadły w stosunku do roku 2017 o 4,46%,
- dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy (finansowanie i współfinansowanie programów) - plan 3.485.886,02 zł, wykonano 3.361.924,05 zł, tj. 96,44%, dochody te wzrosły w stosunku do wykonania w 2017 roku o 233,69%, w tym:
  - **dochody własne gmin** – plan 11.652.076,20 zł, wykonano 12.119.552,91 zł, tj. 104,01% , są one wyższe od wykonania w 2017 roku o 11,32%, dochody własne stanowią 44,32% ogółu wykonanych dochodów własnych, na które składają się w szczególności dochody z tytułu:
    - udziały gmin w podatku dochodowym od osób fizycznych – plan 5.081.051,00zł, wykonano 5.403.942,00 zł, tj. 106,35%, dochody te są wyższe od wykonania w 2017 roku o 14,19%,
    - podatek od nieruchomości – plan 2.940.130,00 zł, wykonano 2.978.161,73 zł, tj. 101,29%, dochody te są wyższe od wykonania w 2017 roku o 3,63%.

Realizacja dochodów w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej.

Dział	Plan wg uchwały Nr XXIII/191/2017	Plan po zmianach	Wykonanie za 2018r.	% wykonania	Wykonanie za 2017r.	Dynamika w %
Rolnictwo i łowiectwo	0	15 841,58	15 841,61	100,00%	14 246	11,20%
Transport i łączność	0	2 371,00	2 971,53	125,33	20 436	-85,46%
Gospodarka mieszkaniowa	349 013	379 132,23	383 266,75	101,09%	404 317	-5,21%
Administracja publiczna	476 551	493 204,60	513 566,29	104,13%	516 044	-0,48%
Urzędy naczelnych organów władzy	1 350	71 361,00	65 010,92	91,10%	1 349	4719,48%
Bezpieczeństwo publiczne	100	3 800,00	3 800,00	100,00%	100	3700,00%
Dochody od osób prawnych, osób fizycznych	9 031 631	9 319 294,00	9 765 708,31	104,79%	8 875 681	10,03%
Różne rozliczenia	4 525 962	4 580 304,00	4 582 511,82	100,05%	4 470 069	2,52%
Oświata i wychowanie	683 716	847 508,10	832 652,61	98,25%	843 753	-1,32%
Ochrona zdrowia	0	2 198,00	2 198,00	100,00%	0	
Pomoc społeczna	519 355	621 778,18	606 950,54	97,62%	702 928	-13,65%
Pozostałe zadania w zakresie polityki społ.	52 350	47 146,37	47 146,37	100,00%	93 552	-49,60%
Edukacyjna opieka wychowawcza	0	70 221,00	49 427,36	70,39%	53 872	-8,25%
Rodzina	5 918 800	6 349 823,78	6 299 763,89	99,21%	6 375 383	-1,19%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5 642 965	4 166 610,74	4 039 973,44	96,96%	1 507 816	167,94%
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	60 000	85 000,00	85 000,00	100,00%	60 000	41,67%
Kultura fizyczna	40 109	49 791,00	49 578,54	99,57%	19 691	151,78%
Razem	27 301 901	27 105 385,58	27 345 367,98	100,89%	23 959 236	14,13%

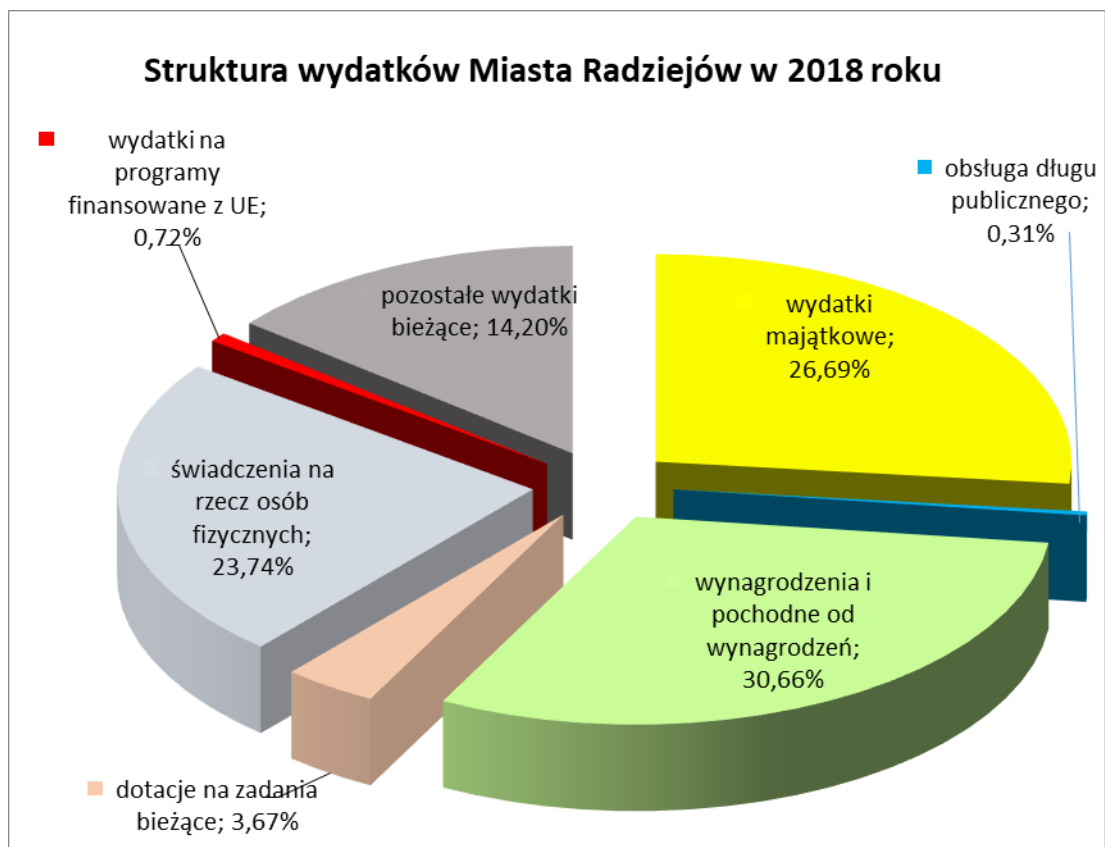
Z danych przedstawionych danych w powyższej tabeli wynika, iż najwyższy wzrost dochodów w stosunku do roku 2017 wystąpił w dziale urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa i ma to związek z realizacją zadania z zakresu administracji rządowej zleconych gminie przez Komisarza Wyborczego, w związku z przeprowadzanymi wyborami do władz samorządowych. Natomiast najwyższy spadek dochodów wystąpił w dziale transport i łączność. Dochody te z uwagi na ich udział w dochodach ogółem nie mają dużego znaczenia. Na wzrost dochodów w 2018 roku w stosunku do roku poprzedniego miała wpływ wysokość otrzymanej dotacji ze środków europejskich (wzrost o 2.230.987,08 zł) oraz z tytułu udziałów gmin w podatku dochodowym od osób fizycznych (wzrost o 671.551 zł). Dochody w analizowanym roku budżetowym są wyższe o 14,13% od wykonanych dochodów w 2017 roku.

B. Wydatki budżetu.

Wydatki budżetowe zaplanowano w wysokości **29.833.385,58 zł**, wykonano **28.961.612,15 zł**, tj. **97,08%**, wydatki w 2018 roku są wyższe od wydatków w 2017 roku o 22,97%, w tym:

- wydatki majątkowe – plan 7.931.455,00 zł, wykonano 7.731.278,50 zł, tj. 97,48%, są one wyższe od wykonania w 2017 roku o 172,09%, i stanowią 26,69% wykonanych wydatków,
  - wydatki bieżące – plan 21.901.930,58 zł, wykonano 21.230.333,65 zł, tj. 96,93%, są one wyższe od wykonania w 2017 roku o 2,52% i stanowią 73,31% wykonanych wydatków.
- w tym;

- wydatki bieżące związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej zlecone gminie plan 6.559.530,99 zł, wykonano 6.499.606,70 zł, tj. 99,09%, wydatki te spadły w stosunku do roku 2017 o 3,24%.

2.2.1. Wydatki majątkowe.

W budżecie Miasta na 2018 rok zaplanowano wydatki majątkowe na kwotę 7.931.455,00 zł, wykonano 7.731.278,50 zł, co stanowi 97,48% planu. Wydatki majątkowe stanowią 26,69% ogółu wydatków budżetu i są wyższe od poniesionych wydatków w 2017 roku o 172,09%.

W poniższej tabeli przedstawiono wydatki inwestycyjne w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej i ich dynamikę w stosunku do analogicznego okresu 2017 roku.

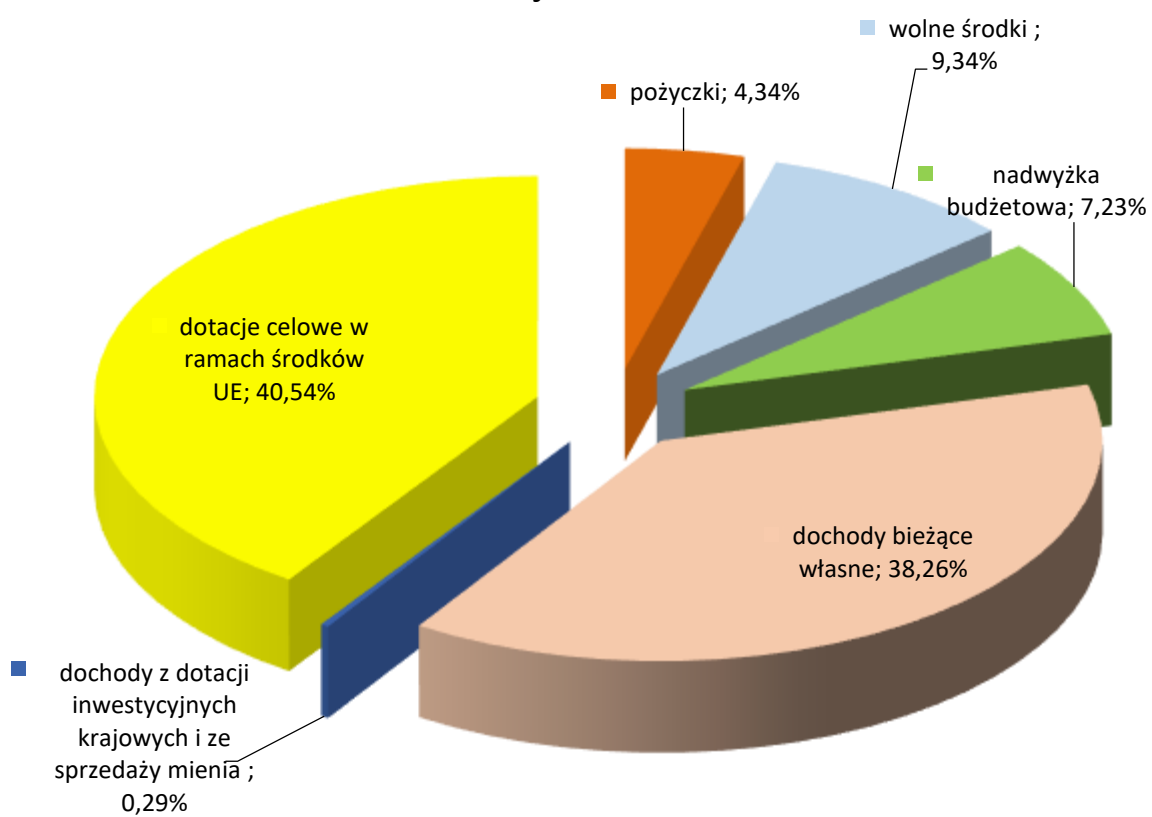
Dział	Plan wg uchwały Nr XXIII/191/2017	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania	Wykonanie w 2017r	Dynamika w %
Rolnictwo i łowiectwo	0	0	0		71 330	-100%
Transport i łączność	395 000	1 236 582	1 218 343	98,53%	286 144	325,78%
Gospodarka mieszkaniowa	25 000	105 000	89 510	85,25%	386 455	-76,84%
Administracja publiczna	0	0	0		11 104	-100,00%

Bezpieczeństwo publiczne	530 000	480 000	463 823	96,63%	30 745	1408,61%
Oświata i wychowanie	158 000	200 575	200 574	100,00%	40 371	396,83%
Pomoc społeczna	0	0	0		7 380	-100,00%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5 524 756	5 652 134	5 517 670	97,62%	1 614 493	241,76%
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	133 966	143 910	133 408	92,70%	314 477	-57,58%
Kultura fizyczna	75 000	113 254	107 951	95,32%	78 986	36,67%
Razem	6 841 722	7 931 455	7 731 279	97,48%	2 841 485	172,09%

Z danych przedstawiających główne kierunki inwestowania, które zostały porównane z uprzednim okresem można wywnioskować, że najwyższy wzrost wydatków inwestycyjnych nastąpił w dziale bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa. Natomiast w 2018 roku nie wystąpiły wydatki majątkowe w dziale rolnictwo i łowiectwo, administracja publiczna, pomoc społeczna.

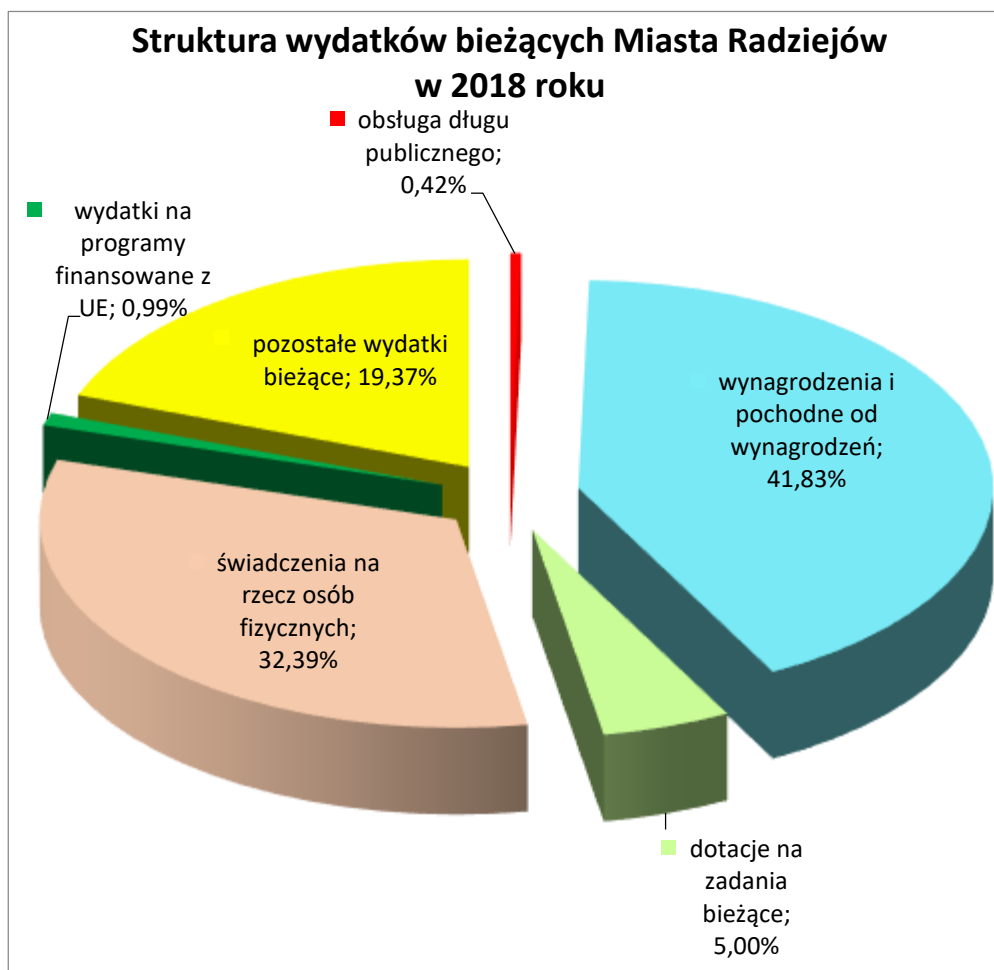

Struktura źródeł finansowania wydatków inwestycyjnych Miasta Radziejów w 2018 roku

3. Wydatki bieżące.

Wydatki bieżące zaplanowano na kwotę **21.901.930,58 zł**, wykonano **21.230.333,65 zł**, tj. 96,93%, i są wyższe od wykonania w 2017 roku o 2,52%.

Analizując wydatki bieżące połączone w grupy i przedstawione graficznie na wykresie należy stwierdzić, iż najwyższy udział w nich stanowią wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń kwota 8.880.925,64 zł, tj. 30,66% ogółu wydatków i stanowią 41,83% wydatków bieżących. Wydatki te wzrosły w stosunku do roku 2017 o 6,05% w związku ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia, wzrostem płac dla pracowników samorządowych zatrudnionych we wszystkich jednostkach budżetowych, awansem zawodowym nauczycieli, zwiększonymi wydatkami na odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe. Drugą pozycję w wydatkach bieżących stanowią wydatki na świadczenia społeczne i wyniosły one 6.876.719,64 zł, tj. 23,74% ogółu wydatków i 32,39% wydatków bieżących, są one niższe od wykonania w 2017 roku o 3,52%. Wydatki na obsługę długu wyniosły 89.289,49 zł, tj. 0,31% ogółu wydatków i stanowią 0,42% wydatków bieżących, wydatki te wzrosły w stosunku do roku ubiegłego o 45,75%.

W tabeli poniżej przedstawiono wydatki bieżące zrealizowane w roku sprawozdawczym wg poszczególnych działów klasyfikacji budżetowej i ich dynamiką w stosunku do 2017 roku.(dane w złotych).

Dział	Plan po zmianach	Wykonanie za 2018r.	% wykonania	Wykonanie za 2017r.	Dynamika w %
Rolnictwo i łowiectwo	16 653	16 633	99,88%	15 088	10,24%
Leśnictwo	5 000	3 804	76,07%	4 673	-18,60%
Transport i łączność	238 149	209 354	87,91%	181 914	15,08%
Gospodarka mieszkaniowa	264 448	251 428	95,08%	276 687	-9,13%
Działalność usługowa	22 000	20 071	91,23%	5 562	260,86%
Informatyka	2 000	1 153	57,67%	869	32,72%
Administracja publiczna	2 331 205	2 291 727	98,31%	2 261 137	1,35%
Urzędy naczelnych organów władzy	71 361	65 011	91,10%	1 349	4719,20%
Bezpieczeństwo publiczne	87 717	69 432	79,15%	157 820	-56,01%
Obsługa długu publicznego	91 770	89 289	97,30%	61 261	45,75%
Różne rozliczenia	61 658	0	0,00%	0	
Oświata i wychowanie	7 163 581	7 028 628	98,12%	6 670 103	5,38%
Ochrona zdrowia	207 452	153 227	73,86%	162 751	-5,85%
Pomoc społeczna	1 649 389	1 592 768	96,57%	1 669 657	-4,61%
Pozostałe zadania w zakresie polityki społ.	72 651	69 279	95,36%	83 589	-17,12%
Edukacyjna opieka wychowawcza	233 068	195 134	83,72%	198 221	-1,56%
Rodzina	6 427 024	6 342 160	98,68%	6 372 425	-0,47%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 736 181	1 648 840	94,97%	1 499 391	9,97%
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	905 286	902 706	99,71%	795 983	13,41%
Kultura fizyczna	315 338	279 689	88,69%	290 896	-3,85%
Razem	21 901 931	21 230 334	96,93%	20 709 376	2,52%

Z przedstawionych danych w powyższej tabeli wynika, iż wydatki bieżące najwyżej wzrosły w dziale urzędy naczelnych organów władzy, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa w związku z realizacją zadania zleconego przez Komisarza Wyborczego. Natomiast najwyższy spadek wydatków wystąpił w dziale bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa z uwagi na likwidację Straży Miejskiej.

C. Wynik budżetu, przychody i rozchody budżetu.

Planowany deficyt budżetu w kwocie **2.728.000,00 zł**, wykonano budżet z deficytem w kwocie **1.616.244,17 zł**, co stanowi 59,25% planowanego deficytu (w roku 2017 budżet wykonano z nadwyżką w kwocie 408.374,71 zł).

Przychody budżetu na 2018 rok zaplanowano na kwotę **4.707.090,00 zł**, a wykonano na kwotę **4.707.090,57 zł**, tj. 100%.

Rozchody budżetu zaplanowano na kwotę **1.979.090,00 zł**, a wykonano w kwocie **1.864.984,00 zł**, tj. 94,23%, w tym z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek 364.984,00 zł, tj. 100% planu, lokaty terminowe kwota 1.500.000 zł, tj. 94,23% planu.

W 2018 roku osiągnięto nadwyżkę operacyjną¹ w kwocie 2.958.262,05 zł i jest ona wyższa od nadwyżki operacyjnej w 2017 roku o 20,93%.

D. Dług publiczny.

Wg stanu na dzień 31.12.2018 r. zobowiązania Miasta wynoszą 3.404.516,00 zł, są to zobowiązania niewymagalne długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek, z tego zobowiązania z tytułu kredytów wobec banków komercyjnych wynoszą 1.725.000,00 zł, natomiast z tytułu pożyczek w WFOŚ i GW w Toruniu wynoszą 1.679.516,00 zł. Zadłużenie Miasta w stosunku do roku 2017 spadło o 1,27%. Łączny dług w stosunku do wykonanych dochodów wynosi **12,45%**.

Na koniec okresu sprawozdawczego **nie wystąpiły zobowiązania wymagalne**.

Występowały zobowiązania niewymagalne łącznie na kwotę 1.331.734,01 zł, w tym;

- z tytułu inwestycji wieloletniej kwota 590.344,65 zł,
- z tytułu naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2018 rok wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne kwota 654.339,25 zł.

---

¹ Jest to nadwyżka dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

E. Należności.

Wg stanu na dzień 31.12.2018 r. Miasto posiadało należności z tytułu: depozytów w banku w kwocie 2.730.809,38 zł (wystąpił spadek w stosunku do roku 2017 o 60,38%), należności wymagalne (bez odsetek i kosztów ubocznych) w kwocie 1.229.654,50 zł oraz należności niewymagalne w kwocie 517.806,72 zł.

Poniżej w tabeli zaprezentowano **podstawowe wskaźniki budżetowe**.

W przypisach dolnych zawarto komentarz co obrazuje każdy z przedstawionych wskaźników.

w procentach

<i>Nazwa wskaźnika</i>	<i>2014 rok</i>	<i>2015 rok</i>	<i>2016 rok</i>	<i>2017 rok</i>	<i>2018 rok</i>
Wskaźnik dla zobowiązań wg tytułów dłużnych (bez poręczeń) ²	14,92	13,46	9,10	14,39	12,45
Wskaźnik obsługi zadłużenia ³	2,71	2,83	2,31	1,72	1,66
Wskaźnik udziału dochodów bieżących w dochodach ogółem ⁴	94,73	98,55	98,59	96,20	88,46
Wskaźnik udziału dochodów podatkowych w dochodach bieżących ⁵	42,02	41,40	38,32	36,66	38,64
Wskaźnik obciążenia wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia ⁶	45,48	45,97	40,31	40,44	41,83
Relacja transferów bieżących	53,24	51,89	57,53	52,30	56,86

² Wskaźnik ten obrazuje poziom zobowiązań wg tytułów dłużnych tj. papiery wartościowe, kredyty, pożyczki i inne umowy nienazwane wykazujące podobieństwo do kredytów i pożyczek w dochodach ogółem.

³ Wskaźnik obsługi zadłużenia obrazuje poziom obsługi zadłużenia, czyli udział wydatków na obsługę zadłużenia i spłat rat kapitałowych w dochodach ogółem. Im wyższy ten wskaźnik tym większe ryzyko wystąpienia niewypłacalności JST.

⁴ Wskaźnik obrazuje udział dochodów bieżących w dochodach ogółem JST.

⁵ Wskaźnik obrazuje jaką część dochodów bieżących stanowią dochody podatkowe (Rb-PDP) ogółem.

⁶ Wskaźnik ten obrazuje obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne (do wyliczenia pobrano §§ 4010, 4110, 4120, 4170).

(subwencja ogólna i dotacje bieżące) do wydatków bieżących ⁷					
Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem ⁸	15,84	13,55	10,20	12,07	26,69
Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach bieżących ⁹	12,25	12,11	13,99	11,30	12,23
Wskaźnik samofinansowania ¹⁰	107,90	98,58	157,85	114,37	79,09

⁷ Wskaźnik obrazuje jaką część wydatków bieżących stanowią transfery bieżące, czyli wszelkiego rodzaju dotacje oraz subwencje.

⁸ Wskaźnik obrazuje jaką część wydatków ogółem stanowią wydatki majątkowe.

⁹ Wskaźnik ten obrazuje stopień w jakim JST mogłaby zaciągnąć nowe zobowiązania w stosunku do osiągniętych dochodów. Im wyższa jest wartość tego wskaźnika tym większe są możliwości inwestycyjne.

¹⁰ Wskaźnik „samofinansowania” (udział nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych ogółem w wydatkach majątkowych) obrazuje stopień w jakim JST finansuje inwestycje środkami własnymi, czyli określa zdolność samofinansowania. Im wyższa jest relacja tym mniejsze jest ryzyko utraty płynności finansowej w związku z nadmiernymi kosztami obsługi zadłużenia. Jego wysokość może również świadczyć o niskim poziomie realizowanych inwestycji w stosunku do własnych możliwości.

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

Niniejsza informacja dotyczy mienia Gminy Miasto Radziejów łącznie z majątkiem przekazanym do samorządowych instytucji kultury i wykazana jest w wartości brutto.

Wg stanu na dzień 31.12.2017 r. Miasto Radziejów posiadało mienie o wartości 61.956.697,18 zł.

W 2018 roku wystąpiły:

- przychody o wartości 8.252.751,86 zł, co stanowi 13,32% wartości mienia,

- rozchody o wartości 93.085,37 zł, co stanowi 0,15% mienia.

Natomiast na dzień 31.12.2018 r. Miasto Radziejów posiadało mienie o wartości 70.116.363,67 zł. W stosunku do stanu z 2017 roku wystąpił wzrost wartości mienia o 8.159.666,49 zł co stanowi 13,17%.

Zestawienie zmian w wartości środków trwałych wg grup rodzajowych przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Grupa		Wartość brutto			
	Nr	Nazwa	Stan na dzień 31.12.2017r.	Przychody	Rozchody	Stan na dzień 31.12.2018 r.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	0	Grunty	6 143 628,25	155 726,17	0,00	6 299 354,42
2.	1	Budynki i lokale	17 390 660,07	1 534 065,90	0,00	18 924 725,97
3.	2	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	36 598 050,66	6 531 228,21	84 850,82	43 044 428,05
4.	3	Kotły i maszyny energetyczne	727 338,28	0,00	0,00	727 338,28
5.	4	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	568 318,43	0,00	8 234,55	560 083,88
6.	5	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	84 203,27	19 990,00	0,00	104 193,27
7.	6	Urządzenia techniczne	135 918,92	11 741,58	0,00	147 660,50
8.	7	Środki transportowe	221 996,49	0,00	0,00	221 996,49
9.	8	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane	86 582,81	0,00	0,00	86 582,81
Razem			61 956 697,18	8 252 751,86	93 085,37	70 116 363,67

Znacząco w 2018 r. wpłynęło na stan mienia komunalnego przyjęcie do użytkowania sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej po zakończonej inwestycji, której wartość łącznie wyniosła 5.440.630,69 zł, infrastruktury drogowej o wartości 697.211,40 zł oraz zwiększenie wartości budynku po przeprowadzonych pracach modernizacyjnych Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Radziejowie o wartości 1.306.494,60 zł.

Rozchody środków trwałych dotyczą głównie likwidacji całości bądź części budowli w związku z prowadzonymi pracami inwestycyjnymi.

Miasto Radziejów posiada **100% udziałów** w dwóch spółkach komunalnych, których kapitał podstawowy wg stanu na dzień 31.12.2018 r. wynosi. **2.290.406,64 zł**, wystąpił wzrost w stosunku do roku 2017 o 50.000 zł, w związku z dokapitalizowaniem spółki, w tym:

- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Empegiek” spółka z o.o. w Radziejowie – kwota 1.788.450,25 zł,
- Radziejowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego spółka z o.o. w Radziejowie – kwota 501.956,39 zł, kapitał tej spółki zwiększył się w 2018 roku o 50.000 zł.

V. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

A. STRATEGIA ROZWOJU MIASTA RADZIEJÓW na lata 2016 – 2022

(uchwała NR XV/118/2016 Rady Miasta Radziejów z dnia 28 października 2016 r.)

Głównymi celami strategicznymi dla Miasta Radziejów w nawiązaniu do prowadzonej obecnie polityki zrównoważonego rozwoju są następujące kierunki:

OBSZAR DZIAŁANIA: SPOŁECZEŃSTWO

1) Stworzenie warunków dla rozwoju społeczno – zawodowego miejscowej ludności, realizowane przez takie działania jak:

- wspieranie rozwoju Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej, Radziejowskiego Domu Kultury i innych jednostek o tym profilu działalności,
- budowa, rozbudowa i wyposażenie obiektów aktywizacji społecznej mieszkańców (świetlice, kluby zainteresowań, związki sportowe itp.),
- budowa i modernizacja obiektów sportowo – rekreacyjnych (boiska sportowe, siłownie zewnętrzne, basen),
- budowa placów zabaw w celu zapewnienia miejsc aktywności dla dzieci,
- szkolenie i przekwalifikowanie bezrobotnych do potrzeb rynku pracy (we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy),
- prowadzenie i wspieranie działań związanych z aktywizacją zawodową mieszkańców oraz działań mających na celu przystosowanie bezrobotnych do nowych zawodów, w tym zwiększenie mobilności zawodowej, - tworzenie atrakcyjnych warunków do powszechnego uczestnictwa mieszkańców Miasta w życiu kulturalnym i rekreacyjnym (np. poprzez organizację kursów, wydarzeń artystycznych),

- współpraca instytucji kultury, organizacji pozarządowych, placówek oświaty w celu tworzenia i realizowania zadań z zakresu edukacji kulturalnej wszystkich grup wiekowych mieszkańców Miasta,
- promocja jednostki w regionie,
- organizacja cyklicznych wydarzeń o zasięgu regionalnym.

2) Poprawa obsługi mieszkańców w zakresie edukacji , ochrony zdrowia i pomocy społecznej, poprzez:

- stałe podnoszenie jakości świadczonych usług medycznych,
- rozwój specjalistycznych usług medycznych dla mieszkańców,
- zapewnienie wsparcia środowiskowego dla osób w trudnej sytuacji materialnej, osób niepełnosprawnych i starszych, w tym dostosowanie istniejącej oferty i infrastruktury do potrzeb tych osób,
- rozwój bazy oświaty i doskonalenie pracowników oświaty, w tym zakup potrzebnego sprzętu dydaktycznego,
- dostosowanie i rozwój oferty edukacyjnej (zajęcia sportowe, kluby i koła zainteresowań) do potrzeb lokalnej społeczności.

3) Zwiększenie współpracy Urzędu Miasta Radziejów z mieszkańcami poprzez rozbudowę strony internetowej jako narzędzia przekazu informacji i promocji Miasta Radziejów.

- rozwój e-komunikacji,
- zapewnienie powszechnego dostępu do e-usług i e-administracji,

OBSZAR DZIAŁANIA: GOSPODARKA I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

1) Poprawa warunków dla inwestorów chcących prowadzić działalność gospodarczą na terenie Miasta.

- zapewnienie terenów inwestycyjnych i promocja wyznaczonych obszarów,
- zapewnienie powszechnego doradztwa gospodarczego dla podejmujących działalność gospodarczą,
- pomoc i ułatwienie dostępu do informacji o możliwościach pozyskiwania środków na utworzeniu lub rozwój firm,
- dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy,
- planowanie przestrzenne uwzględniające potrzeby inwestorów, mieszkańców i środowiska naturalnego,
- promowanie Miasta Radziejów jako miejsca atrakcyjnego do inwestowania.

2) Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i poprawa warunków rozwoju małych przedsiębiorstw:

- dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy,
- wspieranie lokalnych przedsiębiorców w szkoleniu młodych pracowników,
- wspieranie powstawania grup kapitałowych w ramach rozwoju przetwórstwa rolno – spożywczego (wyroby regionalne) metodami ekologicznymi,
- rozwój rolnictwa w kierunku produkcji i promocji produktu regionalnego,
- wspieranie rozwoju agroturystyki,
- utworzenie bazy informacji turystycznej.

3) Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb ludności, dzięki takim działaniom jak:

- modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej,
- rozbudowa, modernizacja i utrzymanie dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (oświetlenie, chodniki, itp.),
- rozbudowa, modernizacja i utrzymanie pozostałych dróg,
- budowa infrastruktury pieszej i rowerowej,
- modernizacja i rozbudowa sieci energetycznych,
- rozwój gospodarki odpadami,
- zwiększenie zasięgu sieci internetowej i sieci telefonii komórkowej.

OBSZAR DZIAŁANIA: PRZYJAZNE ŚRODOWISKO

1) Wykorzystanie potencjału przyrodniczego Miasta Radziejów, poprzez realizację m.in. takich działań jak:

- pielęgnacja zieleni i obszarów cennych pod względem przyrodniczym w celu zachowania ich wartości,
- zagospodarowanie terenów przeznaczonych do celów rekreacji: wyposażenie w infrastrukturę rekreacyjną oraz sanitarną,
- rozbudowa oświetlenia ulicznego oraz miejsc użyteczności publicznej przy wykorzystaniu lam zasilanych energią słoneczną lub wiatrową, w tym wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne,
- ochrona zasobów wód podziemnych poprzez właściwe zagospodarowanie nieczystości ciekłych,
- właściwe zarządzanie wodami opadowymi.

2) Inwestycje w odnawialne źródła energii i poprawa sprawności energetycznej budynków, dzięki realizacji takich inwestycji jak:

- inwestycje w odnawialne źródła energii (np. kolektory słoneczne, pompy ciepła),
- eliminacja źródeł niskoemisyjnych,
- poprawa parametrów energetycznych budynków poprzez prowadzenie kompleksowej termomodernizacji,
- prowadzenie edukacji społeczeństwa i promocji efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii i ekologicznego trybu życia.

3) Ochrona i właściwe wykorzystanie dziedzictwa kulturowego i historycznego Miasta Radziejów, poprzez realizację m.in. takich działań jak:

- odnowa i konserwacja obiektów zabytkowych i historycznych przy wykorzystaniu dostępnych środków,
- wyprowadzenie ze stanu kryzysowego zdegradowanych pod względem architektonicznym i estetycznym obszarów zabudowy miejskiej,
- prowadzenie i wspieranie inicjatyw z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego i historycznego,
- promocja walorów i zasobów kulturowych i historycznych Miasta Radziejów m.in. poprzez przewodniki, biuletyny, mapy i inne dostępne media,
- oznakowanie turystyczne Miasta Radziejów.

B. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy.

1. Ocena aktualności.

Podstawowym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną miasta, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla miasta Radziejów

Ostatnia ocena aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla miasta Radziejów została przeprowadzona w 2016 roku i przyjęta Uchwałą Nr XIII/99/2016 Rady Miasta Radziejów z dnia 29 czerwca 2016 roku w sprawie oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Radziejów. W wyniku przeprowadzonej przez Burmistrza Miasta Radziejów analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta stwierdzono:

- 1) Aktualność Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Radziejów, przyjętego w formie ujednoliconej uchwałą Nr XXX/244/2014 Rady Miasta Radziejów z dnia 10 września 2014 r., w zakresie głównych kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.
- 2) Częściową aktualność Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Radziejów, przyjętego w formie ujednoliconej uchwałą Nr XXX/244/2014 Rady Miasta Radziejów z dnia 10 września 2014 r., w zakresie zgodności z przepisami odrębnymi.

2. Zmiana Studium.

W okresie od uchwalenia ostatnich zmian studium oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego do Rady Miasta Radziejów wpływały wnioski prywatnych właścicieli terenów o zmianę przeznaczenia ich działek w ww. dokumentach planistycznych. Biorąc pod uwagę ww. wnioski oraz wnioski z przeprowadzonej oceny aktualności Studium mówiące, że wymagać będzie ono dostosowania do wymogów obowiązujących obecnie przepisów prawa, w szczególności Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Rada Miasta Radziejów przyjęła Uchwałę Nr XVI/139/2016 z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Radziejów. Studium sporządza się dla całego obszaru w granicach administracyjnych miasta Radziejów. Planowany termin uchwalenia Studium przyjęto do końca 2019 roku.

C. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

1. Ocena aktualności.

Ostatnia ocena aktualności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla miasta Radziejów została przeprowadzona w 2016 roku i przyjęta Uchwałą Nr XIII/99/2016 Rady Miasta Radziejów z dnia 29 czerwca 2016 roku w sprawie oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Radziejów. W wyniku

przeprowadzonej przez Burmistrza Miasta Radziejów analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta stwierdzono:

1) Aktualność miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uchwalonego uchwałą nr XX/159/2013 Rady Miasta Radziejów z dnia 7 czerwca 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Radziejów w rejonie ulic Szpitalna, Kruszwicka, Objezdna, Kościuszki, Szybka.

2. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

1) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Radziejów w rejonie ulic Szpitalna, Kruszwicka, Objezdna, Kościuszki, Szybka – Uchwała Nr XX/159/2013 Rady Miasta Radziejów z dnia 7 czerwca 2013 roku.

2) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Radziejów w rejonie ulic Szpitalna, Kruszwicka, Objezdna, Kościuszki, Szybka – Uchwała Nr XVII/146/2017 Rady Miasta Radziejów z dnia 28 lutego 2017 roku.

Zmiana dotyczyła zmiany przeznaczenie części obszaru objętego miejscowym planem. Dokonano zmiany przeznaczenia części kompleksu terenów zielonych na tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu podjęto na wnioski prywatnych właścicieli terenów.

3) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Radziejów w rejonie ulicy Kujawskiej i Armii Krajowej – Uchwała Nr XV/120/2016 Rady Miasta Radziejów z dnia 28 października 2016 roku.

Uchwałę podjęto w celu zabezpieczenia i zagospodarowania zagospodarowanie terenu wyznaczonego w studium pod nowy cmentarz.

Wyżej wymienione miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego łącznie pokrywają w przybliżeniu 102 hektary, co stanowi niecałe 18% obszaru Gminy Miasto Radziejów.

Na dzień sporządzania niniejszej informacji do Rady Miasta oraz Burmistrza nie złożono żadnych wniosków o opracowanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Również Gmina nie stwierdza potrzeby podejmowania takich działań.

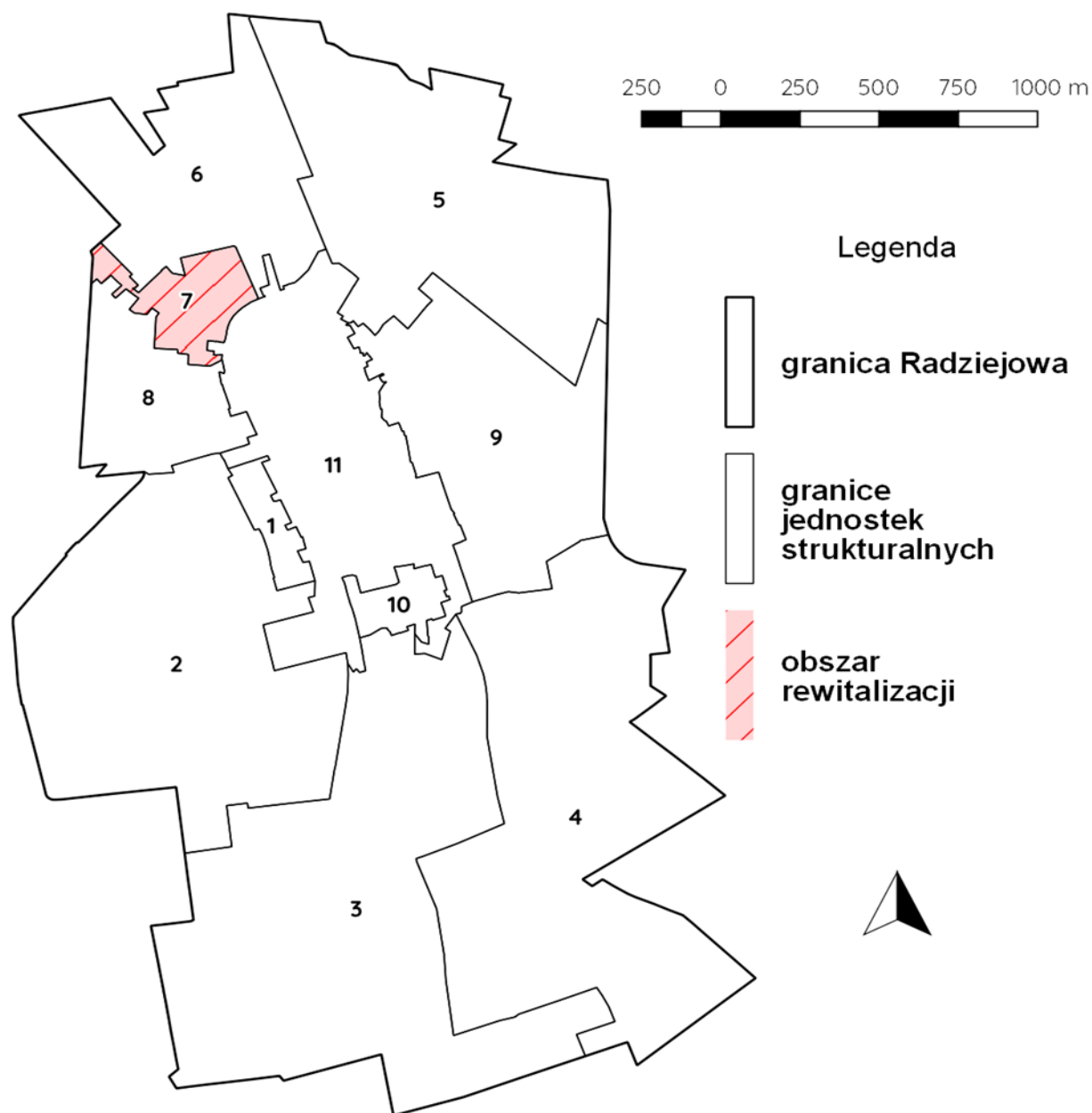
Gmina Miasto Radziejów nie posiada wieloletniego programu sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Jak wynika z uchwalonej *oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Radziejów*, ochrona ładu przestrzennego wymaga długofalowego rozwiązywania problemów realizacji polityki przestrzennej. Pierwszym krokiem w takim podejściu powinno być utrwalenie dotychczas prowadzonej polityki przestrzennej, która określona jest w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Radziejów, w tym konieczność dostosowania zapisów i rysunku Studium do obowiązujących przepisów prawa. Kolejne kroki powinny dotyczyć sukcesywnego sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z zachowaniem etapowania zbieżnego z rzeczywistym zapotrzebowaniem

inwestycyjnym. Etapowa strategia sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pozwoli na sukcesywne wcześniejsze podjęcie prac przygotowawczych przed rozpoczęciem prac planistycznych oraz pozwoli na zabezpieczenie źródeł finansowania oraz uwzględnienie skutków finansowych realizacji ustaleń planów miejscowych.

D. Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022

(uchwała nr XXV/212/2018 Rady Miasta Radziejów w dniu 21 marca 2018 r.)

Obszar rewitalizacji Miasta Radziejów obejmuje Obszar nr 7 tj. ulicę Marii Dąbrowskiej, bloki przy ulicy Objezdnej oraz ulicę Polną.

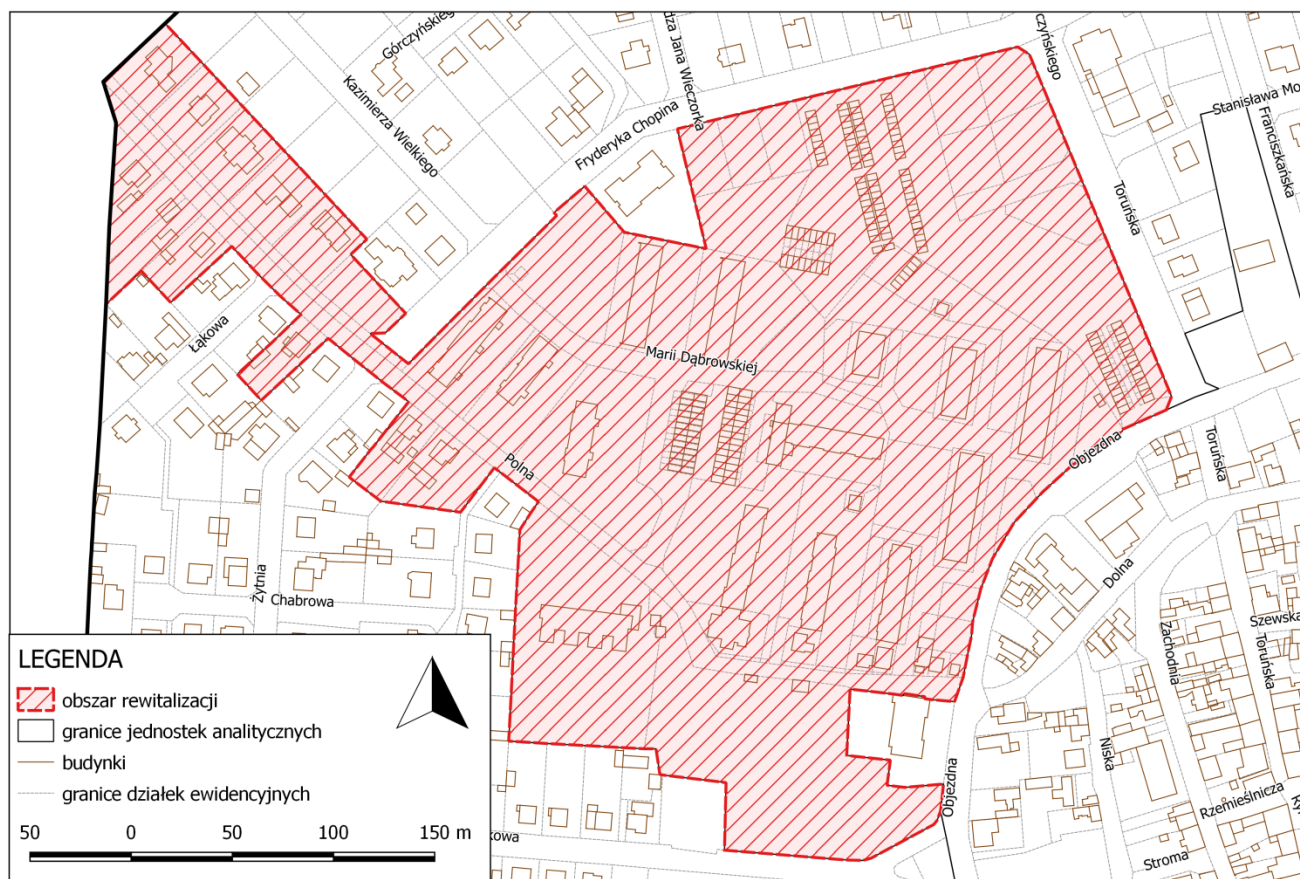
Ryc. Obszar rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów

Wyznaczony obszar rewitalizacji, na który składa się jednostki strukturalnej nr 7 ulice: Marii Dąbrowskiej, bloki przy Objezdnej, Polna który zamieszkuje 1 159 osób. Powierzchnia obszaru rewitalizacji Miasta Radziejów wynosi 10,2 ha.

Dane dotyczące wyznaczonego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przedstawiono w formie tabelarycznej.

Podstawowe informacje	Obszar zdegradowany	Obszar rewitalizacji
Zasięg przestrzenny	Obszar nr 7. Ulice: Marii Dąbrowskiej, bloki przy Objezdnej, Polna	Obszar nr 7. Ulice: Marii Dąbrowskiej, bloki przy Objezdnej, Polna
Powierzchnia (ha)	273,1 ha	10,2 ha
Powierzchnia (%)	48 %	1,8 %
Liczba mieszkańców	3 170	1 159
Udział w ludności miasta ogółem	52,9 %	19,3 %

Podstawowe informacje

Ryc. Obszar rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów na tle podziału ewidencyjnego

Większość obiektów znajdujących się w obrębie obszaru 7 to wielorodzinne budynki mieszkalne, wybudowanych przed 1989 r. Wyznaczony obszar rewitalizacji jest zamieszkały

przez 1 159 osoby. Mimo objęcia jedynie 1,8 % powierzchni Radziejowa, udział osób zamieszkujących obszar rewitalizacji w ogólnej liczbie mieszkańców wynosi aż 19,3 %.

Zaawansowanie procesu starzenia się ludności

W ramach sfery społecznej zbadano sytuację demograficzną Miasta Radziejów w podziale na wyznaczone jednostki strukturalne. Do analizy procesu starzenia się ludności wybrano wskaźnik odnoszący się do udziału ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze. Wartość danego wskaźnika dla Miasta wyniosła 18,9 %. Obszar 7 natomiast osiągnął wartość wyższą od średniej i wyniosła ona aż 24,7 %. Jest to jednocześnie najwyższy udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem spośród wszystkich obszarów w mieście. Większość budynków znajdujących się na obszarze to bloki mieszkalne z „wielkiej płyty” pochodzą z lat 80-tych XX w. i w tym samym czasie była zasiedlana przez młodych mieszkańców. Obecnie ci sami lokatorzy są, bądź wchodzi właśnie w wiek emerytalny. Sytuacja demograficzna przedstawia także negatywne tendencje, co zostało uwidocznione w uproszczonej diagnozie. Liczba mieszkańców zmniejsza się przy czym społeczeństwo się starzeje. Dlatego wyzwaniem w kontekście przeciwdziałania opisywanemu negatywnemu zjawisku będzie aktywizacja osób starszych i włączenie ich do życia lokalnej społeczności poprzez prowadzenie różnorodnych działań. Ważne jest także utworzenie odpowiedniej infrastruktury w postaci obiektu, który będzie mógł być wykorzystany jako placówka wsparcia i opieki dziennej dla osób starszych i niesamodzielnych. Tego typu propozycje były zgłaszane już w trakcie konsultacji społecznych, a także znajdują swoje potwierdzenie w planach inwestycyjnych Miasta Radziejów na najbliższe lata.

Samowystarczalność ekonomiczna ludności i gospodarstw domowych

W ramach analizy negatywnych zjawisk ze sfery społecznej zbadano samowystarczalność ekonomiczną ludności. W tym celu wybrano dwa wskaźniki odnoszące się do zależności od pomocy społecznej. Pierwszym z przeanalizowanych wskaźników był udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem. Średnia dla Miasta Radziejów wyniosła 8,0 %, natomiast dla Obszaru nr 7 to 8,3 %. Świadczy to o występowaniu negatywnego zjawiska w postaci zależności od środowiskowej pomocy społecznej gospodarstw domowych. Drugim z wybranych wskaźników jest udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku. W tym przypadku średnia dla Miasta Radziejów wynosi 35,6 %, a dla obszaru rewitalizacji aż 46,5 %. Wynika z tego, że blisko połowa dzieci z obszaru rewitalizacji pochodzi z rodzin, które borykają się z trudną sytuacją materialną i są zależne od pomocy zewnętrznej oferowanej przez MOPS. Świadczy to też o tym, że warunki w jakich dorastają młodzi mieszkańcy są nieodpowiednie co wpływa na ich rozwój kapitału ludzkiego. Przeanalizowanie problemów z zakresu samowystarczalności ekonomicznej mieszkańców wykazało występowanie problemów związanych z zależnością od zewnętrznej pomocy. W Obszarze 7 zamieszkuje wysoki odsetek osób, które korzystają z usług Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Powody przyznania pomocy są różnorodne i zależą od indywidualnej sytuacji rodziny z danego obszaru. Wyzwaniem w kontekście planowanych działań na danym obszarze będzie aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji. Interwencja powinna być skierowana do osób nieaktywnych społecznie i zawodowo, które korzystają z pomocy społecznej i nie wyrażają chęci do zmian prowadzących do poprawy ich jakości życia. Wsparciem objęta powinna być także najmłodsza część społeczeństwa, która jest zagrożona wykluczeniem społecznym i obecnie jest zależna od pomocy społecznej.

Sfera gospodarcza

W ramach analizy sfery gospodarczej zbadano klimat aktywności gospodarczej, przy wykorzystaniu wskaźnika liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym na danym obszarze. Średnia wartość danego wskaźnika dla Miasta Radziejów wyniosła 12,3, natomiast dla obszaru rewitalizacji wyniosła zaledwie 5,5 co świadczy o stosunkowo niskiej liczbie zarejestrowanych podmiotów. Dlatego kluczowe będzie pobudzenie przedsiębiorczości wśród mieszkańców danego obszaru.

Sfera środowiskowa

Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji nie występują żadne prawne formy ochrony przyrody. Obszar ten jest silnie zurbanizowany i zamieszkały przez blisko 20 % wszystkim mieszkańców Radziejowa, które tworzy największe osiedle złożone z budynków wielorodzinnych na terenie miasta. Jeśli chodzi o występowanie indywidualnych źródeł ciepła, które wykorzystują paliwa stałe jest ono na danym obszarze bardzo znikome i wartość wskaźnika obrazującego udział gospodarstw użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych na danym obszarze wynosi mniej niż 1 %. Większość gospodarstw domowych na danym obszarze mieści się w 9 wielorodzinnych budynkach mieszkalnych, które są zaopatrywane w ciepło z lokalnej kotłowni zarządzanej przez EMPEGIEK Sp. z o.o.

Potencjał społeczny

Na obszarze rewitalizacji występują także obiekty infrastruktury społecznej tj. boiska sportowe, plac zabaw oraz Przedszkole Publiczne nr 1 im. H. Karpińskiej. Na obszarze rewitalizacji nie występują obiekty, które mogłyby zostać zaadaptowane na cele społeczne i gospodarcze. W trakcie konsultacji społecznych interesariusze wskazywali, że jednym z najistotniejszych problemów jest problem starzejącego się społeczeństwa. W Mieście Radziejów jest coraz więcej osób w wieku emerytalnym, a nie ma dostosowanych do ich potrzeb miejsc, które mogłyby zaaktywizować seniorów. Wskazano, że nie ma w Radziejowie miejsca dziennej opieki i pobytu dla seniorów, gdzie mogliby się regularnie spotykać i uczestniczyć w różnorodnych zajęciach. Kolejne problemy, które poruszano w trakcie konsultacji społecznych to zależność mieszkańców od pomocy społecznej. Wskazywano, że zarówno w obszarze rewitalizacji, jak i w całym mieście istnieje problem związany z biernością zawodową i społeczną mieszkańców. Sytuacja na rynku pracy jest coraz lepsza, bezrobocie się zmniejsza, a większość osób, które chcą pracować znajduje w końcu zatrudnienie. Problem stanowią osoby, które nie chcą się aktywizować i są zależne finansowo od instytucji tj. MOPS. Ta zależność jest niestety przekazywana również następnym pokoleniom, które powielają złe wzorce w dorosłym życiu. Tak więc częstym przypadkiem jest korzystanie z usług pomocy społecznej przez te same rodziny z pokolenia na pokolenie. Dlatego istotna jest interwencja, która pozwoli na aktywizację społeczną mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży celem włączenia społecznego i ich usamodzielnienia się życiowego. Podsumowując wyznaczony obszar rewitalizacji znajduje uzasadnienie w występujących problemach społecznych, a także zdiagnozowanych potrzebach wskazanych podczas konsultacji społecznych. Poniżej przedstawiono także tabelę opisującą najważniejsze problemy i potencjały rozwoju obszaru rewitalizacji.

Najważniejsze problemy	Najważniejsze potencjały
<ul style="list-style-type: none"> – wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców na danym obszarze, – brak możliwości aktywizacji seniorów, – wysoki udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze, – wysoki udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze, – brak aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców, – niska liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym na danym obszarze, – mała liczba obiektów infrastruktury społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> – potencjał kapitału ludzkiego reprezentowany przez dużą liczbę mieszkańców zależnych od pomocy społecznej oraz seniorów, a także młodzieży.

CEL, KIERUNKI I PRZEDSIĘWZIĘCIA

Przedsięwzięcia i projekty rewitalizacyjne dla Miasta Radziejów będą prowadzone w oparciu o wyznaczony cel rewitalizacji i przypisane do niego kierunki działań. Cel i kierunki są następstwem określonej wizji obszaru rewitalizacji, a także są dopasowane do lokalnych uwarunkowań i potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji. Cel i wszystkie kierunki wynikają z przeprowadzonej diagnozy i są ukierunkowane na eliminację lub ograniczenie występowania negatywnych zjawisk. Cel i kierunki są również zgodne z założeniami powiązanych dokumentów strategicznych i planistycznych, a także są pochodną wizji obszaru po przeprowadzonej rewitalizacji.

Poniżej zaprezentowano cel programu rewitalizacji, odpowiadające mu kierunki działań i przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Wyznaczono 4 kierunki działań, które odpowiadają na zbadane problemy i potrzeby cechujące obszar rewitalizacji Miasta Radziejów. Z kierunków działań wynikają 4 główne przedsięwzięcia. Na następnej stronie przedstawiono schemat obrazujący cel rewitalizacji, kierunki działań i wynikające z nich przedsięwzięcia główne

E. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Radziejów ma lata 2014 – 2018 (uchwała Nr XXVII/203/2014 Rady Miasta Radziejów z dnia 28 marca 2014 roku, zmienionej uchwałą Nr XXVIII/225/2014 Rady Miasta Radziejów z dnia 30 maja 2014 roku)

1. Mieszkaniowy zasób Gminy Miasto Radziejów na dzień 31.12.2018 r. stanowi 90 lokali mieszkalnych, w tym: stan lokali komunalnych wynosi 56, co stanowi 62% całego zasobu oraz lokali socjalnych 34 co stanowi 38% całego zasobu.

2. Stawki bazowe czynszu za wynajem lokali mieszkalnych ustalane są przez Burmistrza Miasta Radziejów w drodze zarządzenia.

Lokale mieszkalne stanowiące mieszkaniowy zasób gminy przeznaczone są na:

1) wynajem na ogólnych zasadach stosownie do ustawy z dnia 21.06.2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

2) wynajem lokali socjalnych,

Wysokość czynszu dla danego lokalu określa się w oparciu o stawkę bazową czynszu oraz czynniki obniżające lub podwyższające jego wartość użytkową, które określone zostały w Uchwale Rady Miasta Radziejów w sprawie w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasto Radziejów.

Stawka czynszu za lokal socjalny wynosi 35% wartości stawki bazowej.

Zgodni z w/w Uchwałą Rady Miasta nastąpi coroczna podwyżka czynszu o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku kalendarzowym ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

W przypadku podniesienia standardu technicznego lokalu, lokal socjalny może być przyjęty jako lokal mieszkalny komunalny. Wówczas stawki czynszu za najem lokalu będą obowiązywały tak jak dla lokalu komunalnego.

Najemca zostanie obciążony dwukrotną stawką czynszu za najem lokalu komunalnego lub socjalnego w przypadku bezumownego korzystania z lokalu.

Nieruchomościami wchodzącymi w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Miasto Radziejów gospodaruje Burmistrz Miasta , opierając się na następujących zasadach:

1. utrzymanie zasobu w należyтым stanie technicznym i zaspokajanie potrzeb remontowych,
2. zapewnienie stałego i nieprzerwanego świadczenia usług w zakresie zarządzania zasobem,
3. zapewnienie skutecznego nadzoru i kontroli nad działalnością zarządców oraz realizacja ich zadań,
4. podnoszenie jakości i wykonywanie usług w zakresie zarządzania zasobem oraz utrzymania korzystnych parametrów ekonomicznych tego zarządzania,
5. zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych poprzez racjonalizację wykorzystania zasobu mieszkaniowego.

Zarządzanie nieruchomościami, o których mowa w rozdziale pierwszym polega na podejmowaniu wszelkich decyzji o dokonywaniu czynności zmierzających do utrzymania nieruchomości w stanie nie pogorszonym zgodnie z jej przeznaczeniem, jak również do uzasadnionego inwestowania w tę nieruchomość.

Zarząd i administrację nad lokalami stanowiącymi własność Gminy Miasto Radziejów prowadzi Radziejowskie Towarzystwo Budownictwa Sp z o.o.

Sposób zarządu w budynkach stanowiących własność Wspólnot Mieszkaniowe ustala się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24.06.1994r. o własności lokali (Dz.U. z 2019 r., poz. 737)

szczegółowe zadania oraz zasady wykonywania zarządu przez Spółkę określone zostały w umowie.

Zmiana zarządcy wymaga wypowiedzenia określonego w warunkach umowy.

F. Program opieki nad zabytkami

Gmina Miasto Radziejów na dzień sporządzania niniejszej informacji nie posiada gminnego programu opieki nad zabytkami. 5 kwietnia 2019 roku została podpisana umowa z zewnętrznym wykonawcą na opracowanie zbioru kart adresowych obiektów nieruchomości Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Miasto Radziejów oraz Programu opieki nad zabytkami dla Gminy Miasto Radziejów. Umowny termin wykonania ww. zadania ustalono do 23 sierpnia 2019 roku.

G. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Radziejów

(uchwała Nr XIV/110/2016 Rady Miasta Radziejów z dnia 29 sierpnia 2016 r.)

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest dokumentem strategicznym, którego celem jest określenie wizji rozwoju gminy w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, służącej zapewnieniu korzyści: ekonomicznych, społecznych i środowiskowych płynących z działań zmniejszających emisje zanieczyszczeń. Kluczowym elementem PGN jest wyznaczenie celów strategicznych i szczegółowych, realizujących określoną wizję gminy. Plan zawiera strukturę działań mających przyczynić się do osiągnięcia celów znajdujących odzwierciedlenie na różnych szczeblach decyzyjnych. W perspektywie europejskiej Plan Gospodarki Niskoemisyjnej sprzyjać powinien spełnieniu celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020:

- redukcji o 20 % emisji gazów cieplarnianych w stosunku do poziomu emisji z 1990 r.;
- zwiększeniu o 20 % udziału energii odnawialnej w finalnej konsumpcji energii (dla Polski wskaźnik ten został obniżony do 15 %);
- zwiększeniu o 20 % efektywności energetycznej.

Podstawą opracowania PGN jest wykonanie inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych z obszaru gminy, opartej na jej bilansie energetycznym. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest dokumentem niezbędnym do pozyskania funduszy unijnych w latach 2014-2020 m.in. na termomodernizację budynków, wymianę wysokoemisyjnych źródeł ogrzewania czy wdrażania odnawialnych źródeł energii.

Celem głównym niniejszego dokumentu jest rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju miasta. Osiągnięciu celu głównego sprzyjać będzie realizacja następujących celów szczegółowych:

1. Rozwój niskoemisyjnych źródeł energii.
2. Poprawa efektywności energetycznej.
3. Wymiana przestarzałych, niskowydajnych i nieekologicznych źródeł ciepła.
4. Umożliwienie maksymalnego wykorzystania energii odnawialnej.
5. Poprawa jakości powietrza w Mieście Radziejów.
6. Promocja nowych wzorców konsumpcji.

Struktura wiekowa budynków mieszkalnych znajdujących się na terenie miasta wykazuje, iż największy udział posiadają budynki najstarsze wybudowane przed 1966 r. – 38,6 % natomiast najmniejszy budynki powstałe w latach 1993 - 1997 – 5,8 %. Natomiast rozpatrując powierzchnię użytkową budynków w określonym przedziale wiekowym wynika, iż największą powierzchnię posiadają budynki wybudowane w latach 1967 - 1985 - 59 696 m² co stanowi 41,1 % łącznej powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych Radziejowa. Budynki wybudowane przed 1966 r., których na terenie miasta jest najwięcej posiadają 37 388 m² powierzchni użytkowej co stanowi 25,7 % łącznej powierzchni. Łączne zapotrzebowanie na ciepło dla budynków mieszkalnych znajdujących się na terenie miasta, które wynosi 36 302,9 MWh/rok (130 690,44 GJ/rok). Prawie 80 % łącznego zapotrzebowania na energię cieplną wymagają budynki powstałe przed 1966 r. oraz w latach 1967-1985 r.

Według danych GUS w 2013 r. na terenie Radziejowa zarejestrowanych było 721 podmiotów gospodarczych. Zdecydowanie największy udział – 33 % posiadają podmioty gospodarcze zajmujące się handlem hurtowym i detalicznym. Analizując lata 2009-2013 r. liczba podmiotów gospodarczych pozostaje na podobnym poziomie i nie wykazuje znacznych zmian.

Na terenie Miasta Radziejów funkcjonuje lokalna kotłownia, zarządzana przez EMPEGIEK Sp. z o.o. Według danych uzyskanych od EMPEGIEK kotłownię uruchomiono w 1995 r. Obiekt składa się z 3 kotłów RU1-S9 STREBEL o łącznej mocy 1,5 MW. Sprawność nominalna kotłowni wynosi 85 %. Stosowanym paliwem na cele wytwarzania energii cieplnej jest gaz sieciowy wysokometanowy typu E, którego w 2013 r. zużyto 289 561 m³. Łączna długość sieci ciepłowniczej wynosi 409,5 m. Obiekt zaopatruje w ciepło 9 budynków mieszkalnych wielorodzinnych znajdujących się przy ulicy Objezdnej, Polnej i Marii Dąbrowskiej. Budynki te należą głównie do zasobu Spółdzielni Mieszkaniowej (8 budynków). Jeden budynek znajduje się w zarządzie RTBS.

Według danych uzyskanych z ankietyzacji terenowej w budynkach mieszkalnych jako źródło ciepła zdecydowanie najczęściej wykorzystywany jest kocioł centralnego ogrzewania (85,9 %). Znacznie mniejszy udział posiadają takie urządzenia grzewcze jak: kuchnia grzewcza (4,9 %), piece kaflowe (4,7 %) oraz grzejniki elektryczne (2,2 %). Podczas ankietyzacji odnotowano również: pompy ciepła, piecyki gazowe, klimatyzatory, piecyki typu „koza” oraz ogrzewanie kominkowe. Jednakże, ich łączny udział nie przekracza 3 %. Struktura wiekowa kotłów centralnego ogrzewania w budynkach mieszkalnych na terenie miasta jest korzystna, ponieważ największy udział posiadają najmłodsze kotły, które mają mniej niż 5 lat (44,1 %) oraz kotły w wieku 5-10 lat (31,4 %). Najstarsze urządzenia w wieku powyżej 15 lat stanowią 14,2 %. Struktura paliw stosowanych na cele ogrzewania jest niekorzystna, gdyż zdecydowanie największy udział (75,2 %) posiada węgiel kamienny. Udział drewna oraz gaz ziemnego kształtuje się na podobnym około 9 % poziomie.

W przypadku budynków niemieszkalnych również zdecydowanie największy udział posiadają kotły centralnego ogrzewania. Struktura wiekowa kotłów centralnego ogrzewania jest jeszcze korzystniejsza niż w przypadku budynków mieszkalnych, ponieważ zwiększył się udział kotłów najmłodszych (do poziomu 56,7 %) a zmniejszył udział kotłów najstarszych

(do 3,3 %). Struktura paliwa wykorzystywanego na cele ogrzewania budynków niemieszkalnych przedstawia się korzystniej niż dla budynków mieszkalnych, ponieważ zmniejszył się udział węgla (do 50 %) a zwiększył udział paliw mniej emisyjnych: oleju (do 16,3 %), energii elektrycznej (do 12,0 %) oraz gazu ziemnego (do 10,9 %).

Według przeprowadzonej ankietyzacji najpopularniejszym sposobem przygotowywania CWU w budynkach mieszkalnych jest jej ogrzanie poprzez kocioł c.o. w bojlerze (podgrzewacz pojemnościowy) – 53,4 % przypadków. Duży udział posiada również przygotowywanie CWU poprzez kocioł c.o. dwufunkcyjny (23,2 %) oraz ogrzewanie wody w bojlerze elektrycznym (12,4 %) bez udziału pieca c.o. Brak CWU odnotowano w 3,7 % ankietowanych budynków mieszkalnych. W przypadku budynków niemieszkalnych CWU najczęściej wytwarza się poprzez bojler elektryczny (33,3 % przypadków) oraz kocioł c.o. dwufunkcyjny (25,3 % przypadków). W tej kategorii budynków odnotowano wysoki 17,3 % udział obiektów bez CWU.

Źródłem zasilania w gaz dla Miasta jest gazociąg wysokiego ciśnienia DN 700 relacji Gustorzyn – Mogilno przebiegający przez teren gminy. Gazociąg ten zasila stację gazową wysokiego ciśnienia o przepustowości $Q = 3150 \text{ [m}^3/\text{h]}$, zlokalizowaną w miejscowości Przemystka. Na terenie miasta wykorzystywany jest gaz ziemny wysokometanowy typu E. Odbiorcy na obszarze miasta zasilani są z dystrybucyjnej sieci gazowej średniego ciśnienia która należy do Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku, Zakład w Bydgoszczy. Długość sieci rozdzielczej na terenie miasta wynosi 10,312 km. Długość przyłączy to 1,227 km, natomiast ilość przyłączy to 88 szt. Liczba gospodarstw domowych odbierających gaz wynosi 151, w tym 115 gospodarstw domowych wykorzystuje gaz na cele ogrzewania mieszkań. Według szacunków liczba osób korzystających z sieci gazowej wynosi 468 co stanowi około 8 % wszystkich mieszkańców miasta. Według danych Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku w 2013 r. łącznie dostarczono $1\,129\,092 \text{ m}^3$ gazu ziemnego, w tym dla gospodarstw domowych – $279\,837 \text{ m}^3$, przemysłu – $304\,495 \text{ m}^3$ oraz handlu i usług – $544\,760 \text{ m}^3$.

Radziejów jest w 100 % zelektryfikowany (brak informacji o gospodarstwach domowych bez dostępu do energii elektrycznej). Na terenie miasta znajduje się GPZ Radziejów, który jest zasilany przez dwa transformatory o mocy 10 MVA (typ TORc 10000/115) każdy. Zapas mocy jest szacowany w okolicach 4 MW. Długość sieci elektroenergetycznej na terenie miasta wynosi:

- sieć WN 110 kV – 0,683 km, całość sieć napowietrzna,
- sieć SN 15 kV – 23,452 km, w tym 11,996 km sieci napowietrznej oraz 11,456 m sieci kablowej.

Według danych przedstawionych przez ENERGA-OPERATOR S.A. w 2013 r. sektor gospodarstw domowych zużył $5\,143,05 \text{ MWh}$ energii elektrycznej (średnie zużycie na gospodarstwo domowe – $2,493 \text{ MWh}$), sektor handlu i usług $7\,450,95 \text{ MWh}$ (średnie zużycie na 1 podmiot – $16,233 \text{ MWh}$) natomiast sektor przemysłowy $619,72 \text{ MWh}$.

Na terenie Miasta Radziejów występuje obecnie jedna turbina wiatrowa o mocy 150 kW. Według danych Urzędu Regulacji Energetyki na terenie powiatu radziejowskiego

zlokalizowanych jest 30 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 19,475 MW. Wskutek przeprowadzonej ankietyzacji terenowej, na terenie Radziejowa zinwentaryzowano jedynie 10 kolektorów słonecznych (9 w budynkach mieszkalnych i 1 w budynku niemieszkalnym) - instalacje te wykorzystywane są do przygotowywania ciepłej wody użytkowej, a także 2 pompy ciepła. Na terenie Radziejowa występuje instalacja wykorzystująca baletowaną słomę do ogrzewania budynku.

Przez teren miasta przebiegają drogi o charakterze lokalnym i ponadlokalnym. W północnej części miasta z zachodu na wschód przebiega droga krajowa nr 62 (długość drogi na terenie miasta to około 1,6 km). Przez miasto przebiega także droga wojewódzka nr 266 (długość na terenie Radziejowa to około 4 km). Wewnętrzny układ komunikacji miasta składa się głównie z sieci ulic miejskich (gminnych), które należy sklasyfikować jako lokalne i dojazdowe.

Na terenie miasta Radziejów nie ma zlokalizowanej stacji pomiarowej jakości powietrza. Najbliżej Radziejowa położoną stacją, która wchodzi w sieć pomiarową strefy kujawsko-pomorskiej jest stacja w Inowrocławiu. W przypadku stężeń PM₁₀, BaP strefa została zakwalifikowana do klasy C, a więc dla tych parametrów przekroczone zostały dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń. Dla O₃ strefa została zakwalifikowana do klasy D2, ponieważ stężenie ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Podstawą oszacowania wielkości emisji CO₂ jest zużycie energii finalnej oraz paliw w następujących obszarach gospodarczych Miasta Radziejów:

- sektor komunalny (budynki mieszkalne i niemieszkalne oraz oświetlenie uliczne),
- sektor mieszkalnictwa,
- sektor handlu i usług,
- sektor transportu.

W inwentaryzacji nie uwzględniono sektora przemysłu, ze względu na ograniczone możliwości wpływu samorządu na redukcje emisji w tym sektorze. Podstawowe źródło danych do przeprowadzenia bazowej inwentaryzacji stanowią dane uzyskane podczas terenowej inwentaryzacji budynków mieszkalnych i niemieszkalnych znajdujących się na terenie Radziejowa. Ze względu na dużą liczbę zebranych danych podczas ankietyzacji (dane z blisko 80 % wszystkich budynków mieszkalnych) bazowa inwentaryzacja emisji nie jest obciążona wysokim błędem szacunkowym. Rokiem, w którym zebrano dane niezbędne do przeprowadzenia inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla dla Radziejowa jest rok 2014. Zebrane dane dla obszaru miasta są odzwierciedleniem stanu na koniec 2013 roku, stąd też rok 2013 jest rokiem bazowym, czyli rokiem odniesienia do którego porównywana jest wielkość emisji. Dokonując wyboru wskaźników emisji wykorzystano „standardowe” wskaźniki zgodne z zasadami IPCC, które obejmują całość emisji CO₂ wynikłej z końcowego zużycia energii.

Łączna emisja CO₂ w 2013 r. z obszaru Miasta Radziejów wyniosła 35 456,0 Mg CO₂. Spośród sektorów ujętych w BEI zdecydowanie największa emisja pochodzi z mieszkalnictwa – 15 897,1 MgCO₂ (44,8%). Z pośród nośników energii największy udział w ilości wytworzonego CO₂ posiadają węgiel kamienny (41,1 % -

14 582,8 MgCO₂) oraz energia elektryczna (35,9 % - 12 739,5 MgCO₂). W przeciwieństwie do wyliczenia emisji CO₂ z obszaru Radziejowa w bilans zużycia energii końcowej wliczone zostało również zużycie biomasy – głównie drewna opałowego (dla którego emisja CO₂ przyjęta została na poziomie zerowym). Zużycie energii finalnej (przez użytkowników końcowych) na terenie analizowanej jednostki w 2013 r. wyniosło około 90 551,5 MWh.

Na podstawie przeprowadzonej bazowej inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla zidentyfikowano najważniejsze aspekty i obszary problemowe powodujące wzrost emisji CO₂ z obszaru Miasta Radziejów.

1. Indywidualne źródła ogrzewania budynków jako główne źródło niskiej emisji.
2. Węgiel jako dominujący nośnik energii w sektorze mieszkalnictwa.
3. Słabo rozwinięta sieć ciepłownicza.
4. Niewielka liczba odbiorców gazu ziemnego (sieciowego).
5. Niewielki udział energii wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii (OZE).
6. Niekorzystna struktura wiekowa budynków mieszkalnych.

Celem doboru działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej jest przedstawienie planu prac i uwarunkowań, sprzyjających redukcji emisji CO₂. Główny element strategii stanowi wdrażanie nowoczesnych rozwiązań, uwzględniających aspekt energetyczny, ekologiczny, a także edukacyjny. Rozwiązania te będą obejmować poszczególne sektory, dla których przeprowadzono inwentaryzację w zakresie zużycia energii finalnej oraz emisji CO₂ dla roku bazowego 2013 r. Wśród działań niskoemisyjnych zaplanowano między innymi:

- Termomodernizacja budynków.
- Montowanie kolektorów słonecznych na cele przygotowania c.w.u.
- Montowanie instalacji fotowoltaicznych (PV) do wspomaganie produkcji energii elektrycznej.
- Wymiana węglowych źródeł ciepła oraz instalacji c.o. na ogrzewanie gazowe.
- Modernizacja oświetlenia ulicznego
- Budowa infrastruktury rowerowej na terenie miasta.
- Promowanie zachowań energooszczędnych w transporcie – ecodriving.
- Edukacja mieszkańców w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii.

Realizacja zaplanowanych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej inwestycji niskoemisyjnych pozwoli uzyskać następujące wskaźniki i efekty ekologiczne w porównaniu do roku bazowego 2013:

EMISJA CO₂:

REDUKCJA EMISJI CO₂: 1 227,4 MgCO₂

DOCELOWY POZIOM EMISJI CO₂: 34 228,6 MgCO₂

WSKAŹNIK REDUKCJI EMISJI CO₂: 3,5 %

EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA:

REDUKCJA ZUŻYCIA ENERGII: 1 881,2 MWh

DOCELOWY POZIOM ZUŻYCIA ENERGII FINALNEJ: 88 670,3 MWh

WSKAŹNIK REDUKCJI ZUŻYCIA ENERGII: 2,1 %

ENERGIA Z OZE:

WZROST UDZIAŁU ENERGII Z OZE: 622,1 MWh

DOCELOWY POZIOM PRODUKCJI ENERGII Z OZE: 1 480,4 MWh

WSKAŹNIK ZWIĘKSZENIA UDZIAŁU ENERGII Z OZE: 0,7 %

H. Program Ochrony Środowiska dla Miasta Radziejów

(uchwała Nr XXIII/190/2017 Rady Miasta Radziejów z dnia 27 grudnia 2017 r.)

POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA

Powszechne zainteresowanie problematyką ochrony środowiska w każdej dziedzinie życia człowieka wymaga opracowywania syntetycznych dokumentów, które zbierają informacje o stanie środowiska przyrodniczego człowieka oraz wyznaczają cele ekologiczne, które prowadzą w konsekwencji do zrównoważonego rozwoju obszaru. Ważne jest również, aby prowadzić ciągłą aktualizację zamierzonych działań, dostosowywać je do aktualnej sytuacji i mierzyć ich stopień wykonania. Przeprowadzanie analiz czasowych pozwala określić obszary, które faktycznie się rozwijają, a nad którymi trzeba nadal pracować. Służą temu raporty z realizacji programów ochrony środowiska, które należy sporządzać co dwa lata.

Celem Programu jest przedstawienie wytycznych do racjonalnych działań na dalsze lata i poprawa stanu środowiska przyrodniczego, bądź utrzymanie dobrego poziomu tam gdzie został on osiągnięty w wyniku realizacji założeń poprzedniego projektu. Zawarte w nim rozwiązania inwestycyjne oraz organizacyjne i informacyjne przyczynią się do właściwego, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju gospodarowania zasobami przyrodniczymi. Niniejszy dokument jest wypełnieniem obowiązku Miasta Radziejów w zakresie aktualizacji strategicznych dokumentów, co pozwala władzom na bieżąco kontrolować stan środowiska oraz planować na tej podstawie działania służące ochronie środowiska.

Wynikiem procesu planowania jest Program zawierający wizję rozwoju systemu zarządzania ochroną środowiska, określający opcje i warunki rozwiązań. Jest on także ważnym środkiem informacji, narzędziem kontroli i materiałem wykorzystywanym do rozwoju systemu w przyszłości.

Niniejszy dokument spełnia wymogi Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opracowanych przez Ministerstwo Środowiska opublikowanych we wrześniu 2015 r.

HARMONOGRAM REALIZACYJNY PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

W niniejszym rozdziale przedstawiono podstawowe działania zmierzające do realizacji programu ochrony środowiska. W pierwszej kolejności w ramach poszczególnych kierunków interwencji pokreślono w sposób ogólny zadania do realizacji. Nie określono w tym przypadku szczegółowych ram realizacji przedsięwzięć zakładając, że jest to zbiór otwarty. Ilość i zakres podejmowanych przedsięwzięć będzie zależny od możliwości pozyskiwania środków na realizację zadań przez podmioty i instytucje.

Dla wielu zadań istnieje jednak możliwość określenia szczegółowych ram czasowych i przestrzennych realizacji przedsięwzięć ze wskazaniem szczegółowych kosztów i podmiotu realizującego. Wykaz takich przedsięwzięć opracowano na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miasta Radziejów, dane przekazane przez jednostki i instytucje działające na terenie Miasta, zarządców infrastruktury oraz inne dostępne dane przekazane przez interesariuszy

PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI W OKRESIE 2017 - 2020

W tabeli poniżej przedstawiono wykaz zadań związanych z ochroną środowiska przyrodniczego, jakie przewidziane zostały do realizacji w latach 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2024. Zadania podzielono na zadania własne realizowane przez Władze Miasta Radziejów, a także zadania monitorowane – realizowane przez inne jednostki.

Do zadań własnych dokonano szacunkowego podziału kosztów w poszczególnych latach realizacji. Należy przy tym podkreślić, że faktyczna realizacja zadań w poszczególnych latach jest uzależniona praktycznie w każdym przypadku od możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego. Stąd faktyczny termin realizacji inwestycji i wysokość kosztów koniecznych do poniesienia może się zmieniać w kolejnych latach. Ograniczony budżet Miasta Radziejów oraz uzależnienie od pozyskania środków zewnętrznych to także główne zagrożenia dla podjęcia działań lub ich pełnej realizacji.

Tabela 1. Harmonogram realizacji wybranych zadań szczegółowych – własnych Miasta Radziejów przewidzianych do realizacji w zakresie ochrony środowiska

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny i jednostki włączone	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
1.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w Radziejowie III etap wraz z budową stacji uzdatniania wody	Gmina Miasto Radziejów	10 000 000	środki własne, RPO	zadanie planowane na lata 2017-2019
2.	Termomodernizacja budynku (ocieplenie przegród budowlanych) położonego przy ul. Zachodniej 1	Gmina Miasto Radziejów i mieszkańcy	100 000	środki własne, RPO, BGK – fundusz termomodernizacji i remontów	Termin realizacji 2017/2018, zadanie wynika z harmonogramu PGN
3.	Termomodernizacja budynku (ocieplenie przegród budowlanych) położonego przy ul. Zachodniej 2	Gmina Miasto Radziejów i mieszkańcy	1000 000	środki własne, RPO, BGK – fundusz termomodernizacji i remontów	Termin realizacji 2017/2018, zadanie wynika z harmonogramu PGN
4.	Termomodernizacja budynku (ocieplenie przegród budowlanych) położonego przy ul. Brzeskiej 49	Gmina Miasto Radziejów i mieszkańcy	170 000	środki własne, RPO, BGK – fundusz termomodernizacji i remontów	Termin realizacji 2017, zadanie wynika z harmonogramu PGN
5.	Termomodernizacja budynku (ocieplenie przegród budowlanych) położonego przy ul. Rynek 5 / Wąskiej 3	Gmina Miasto Radziejów i mieszkańcy	200 000	środki własne, RPO, BGK – fundusz termomodernizacji i remontów	Termin realizacji 2017/2020, zadanie wynika z harmonogramu PGN
6.	Termomodernizacja budynku	Gmina Miasto Radziejów	40 000	środki własne,	Termin realizacji 2018/2020,

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny i jednostki włączone	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
	(ocieplenie przegród budowlanych) położonego przy ul. Rynek 14	i mieszkańcy		RPO, BGK – fundusz termomodernizacji i remontów	zadanie wynika z harmonogramu PGN
7.	Termomodernizacja budynku (ocieplenie przegród budowlanych) położonego przy ul. Rynek 25	Gmina Miasto Radziejów i mieszkańcy	40 000	środki własne, RPO, BGK – fundusz termomodernizacji i remontów	Termin realizacji 2018/2020, zadanie wynika z harmonogramu PGN
8.	Termomodernizacja budynku (ocieplenie przegród budowlanych) położonego przy ul. Rynek 26	Gmina Miasto Radziejów i mieszkańcy	40 000	środki własne, RPO, BGK – fundusz termomodernizacji i remontów	Termin realizacji 2018/2020, zadanie wynika z harmonogramu PGN
9.	Termomodernizacja budynku (ocieplenie przegród budowlanych) położonego przy ul. Rynek 27	Gmina Miasto Radziejów i mieszkańcy	40 000	środki własne, RPO, BGK – fundusz termomodernizacji i remontów	Termin realizacji 2018/2020, zadanie wynika z harmonogramu PGN
10.	Termomodernizacja budynku (ocieplenie przegród budowlanych) położonego przy ul. Rzemieśniczej 1	Gmina Miasto Radziejów i mieszkańcy	50 000	środki własne, RPO, BGK – fundusz termomodernizacji i remontów	Termin realizacji 2018/2020, zadanie wynika z harmonogramu PGN
11.	Termomodernizacja budynku (ocieplenie przegród budowlanych) położonego przy	Gmina Miasto Radziejów i mieszkańcy	50 000	środki własne, RPO, BGK – fundusz	Termin realizacji 2018/2020, zadanie wynika z harmonogramu PGN

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny i jednostki włączone	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
	ul. Objezdnej 18			termomodernizacji i remontów	
12.	Termomodernizacja budynku (docieplenie dachu) położonego przy ul. Objezdnej 33	Gmina Miasto Radziejów i mieszkańcy	50 000	środki własne, RPO, BGK – fundusz termomodernizacji i remontów	Termin realizacji 2016/2017, zadanie wynika z harmonogramu PGN
13.	Montowanie kolektorów słonecznych na cele przygotowania c.w.u. w Urzędzie Miasta (ul. Kościuszki 20/22)	Gmina Miasto Radziejów	260 000	środki własne, RPO, WFOŚiGW	Termin realizacji 2018-2020, zadanie wynika z harmonogramu PGN
14.	Montowanie kolektorów słonecznych na cele przygotowania c.w.u. w Bibliotece Publicznej (ul. Objezdna 33)	Gmina Miasto Radziejów	43 500	środki własne, RPO, WFOŚiGW	Termin realizacji 2018-2020, zadanie wynika z harmonogramu PGN
15.	Montowanie kolektorów słonecznych na cele przygotowania c.w.u. w budynku Radziejowskiego Domu Kultury (ul. Objezdna 40)	Gmina Miasto Radziejów	43 500	środki własne, RPO, WFOŚiGW	Termin realizacji 2018-2020, zadanie wynika z harmonogramu PGN
16.	Montowanie instalacji fotowoltaicznych (PV) do wspomagania produkcji energii elektrycznej w Urzędzie Miasta (ul. Kościuszki 20/22)	Gmina Miasto Radziejów	150 000	środki własne, RPO, WFOŚiGW	Termin realizacji 2018-2020, zadanie wynika z harmonogramu PGN

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny i jednostki włączone	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
17.	Montowanie instalacji fotowoltaicznych (PV) do wspomaganie produkcji energii elektrycznej w Bibliotece Publicznej (ul. Objezdna 33)	Gmina Miasto Radziejów	17 000	środki własne, RPO, WFOŚiGW	Termin realizacji 2018-2020, zadanie wynika z harmonogramu PGN
18.	Montowanie instalacji fotowoltaicznych (PV) do wspomaganie produkcji energii elektrycznej w budynku EMPEGiEK (ul. Szpitalna 15)	Gmina Miasto Radziejów	45 000	środki własne, RPO, WFOŚiGW	Termin realizacji 2018-2020, zadanie wynika z harmonogramu PGN
19.	Montowanie instalacji fotowoltaicznych (PV) do wspomaganie produkcji energii elektrycznej w budynku Miejskiego Zespołu Szkół (ul. Szkolna)	Gmina Miasto Radziejów	320 000	środki własne, RPO, WFOŚiGW	Termin realizacji 2018-2020, zadanie wynika z harmonogramu PGN
20.	Montowanie instalacji fotowoltaicznych (PV) do wspomaganie produkcji energii elektrycznej w budynku Radziejowskiego Domu Kultury (ul. Objezdna 40)	Gmina Miasto Radziejów	24 000	środki własne, RPO, WFOŚiGW	Termin realizacji 2018-2020, zadanie wynika z harmonogramu PGN
21.	Wymiana węglowych źródeł ciepła oraz instalacji c.o. na ogrzewanie gazowe w Urzędzie Miasta (ul. Kościuszki 20/22)	Gmina Miasto Radziejów	200 000	środki własne, RPO, BGK – fundusz termomodernizacji i remontów	Termin realizacji 2018-2020, zadanie wynika z harmonogramu PGN

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny i jednostki włączone	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
22.	Wymiana węglowych źródeł ciepła oraz instalacji c.o. na ogrzewanie gazowe w budynku Radziejowskiego Domu Kultury (ul. Objezdna 40)	Gmina Miasto Radziejów	100 000	środki własne, RPO, BGK – fundusz termomodernizacji i remontów	Termin realizacji 2017-2018, zadanie wynika z harmonogramu PGN
23.	Wymiana węglowych źródeł ciepła oraz instalacji c.o. na ogrzewanie gazowe w budynku Miejskiego Zespołu Szkół (ul. Szkolna)	Gmina Miasto Radziejów	400 000	środki własne, RPO, BGK – fundusz termomodernizacji i remontów	Termin realizacji 2018-2020, zadanie wynika z harmonogramu PGN
24.	Modernizacja oświetlenia ulicznego (m. in. wymiana sodowych źródeł światła na energooszczędne LED, montaż reduktorów napięcia, wymiana liczników energii elektrycznej oświetlenia ulicznego)	Gmina Miasto Radziejów, ENERGA S.A.	1 000 000	środki własne, RPO, fundusze NFOŚiGW i WFOŚiGW	zadanie ciągłe zadanie wynika z harmonogramu PGN
25.	Budowa infrastruktury rowerowej	Gmina Miasto Radziejów	1 000 000	środki własne, RPO, fundusze NFOŚiGW i WFOŚiGW	zadanie ciągłe zadanie wynika z harmonogramu PGN
26.	Promowanie zachowań energooszczędnych w transporcie – ecodriving	Gmina Miasto Radziejów	10 000	środki własne, RPO, fundusze NFOŚiGW i WFOŚiGW	zadanie ciągłe zadanie wynika z harmonogramu PGN
27.	Edukacja mieszkańców w zakresie efektywności	Gmina Miasto Radziejów	20 000	środki własne	zadanie ciągłe zadanie wynika z harmonogramu

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny i jednostki włączone	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
	energetycznej i odnawialnych źródeł energii				PGN
28.	Adaptacja posiadanej dokumentacji projektowej do zastosowania zielonej energii	Gmina Miasto Radziejów	50 000	środki własne	zadanie ciągłe zadanie wynika z harmonogramu PGN
29.	Ożywienie terenu lasu miejskiego poprzez animację toru przeszkód z uwzględnieniem pozostałości powojennych (bunkry)	Gmina Miasto Radziejów	59 000	środki własne	Termin realizacji - 2017
30.	Przebudowa i budowa sieci energetycznej na terenie Rodzinnego Ośrodka Działkowego „Stokrotka”	Gmina Miasto Radziejów	58 000	środki własne	Termin realizacji - 2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie: danych przekazanych przez Urząd Miasta Radziejów

Tabela 2. Harmonogram realizacji wybranych zadań szczegółowych – monitorowanych przez Urząd Miasta Radziejów przewidzianych do realizacji w zakresie ochrony środowiska

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny i jednostki włączone	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
Obszar interwencji – ochrona klimatu i jakości powietrza					
1.	Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół Mechanicznych w Radziejowie	Powiat Radziejowski, Zespół Szkół Mechanicznych	1 250 000	środki własne 1 062 500 plus dofinansowanie w kwocie 187 500	Termin realizacji 2016-2018
2.	Zaprojektowanie i wybudowanie sieci gazowej w ulicach: Dolna, Brzeska, Becińskiego, Miodowa, Komunalna, Moniuszki, Stachury, Prusa, Tuwima, Wyspiańskiego, Norwida, Rolnicza, Ks. Wieczorka	PSG Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku	b.d.	środki własne PSG Sp. z o.o.	realizacja zadania przewidziana na 2016-2018
Obszar interwencji – zagrożenia hałasem					
3.	Budowa chodnika o długości 1,6 km przy DK 62 Czołowo od km 28+350 do km 29+950	GDDKiA	b.d.	środki własne GDDKiA	zadanie planowane na rok 2018, wykonanie uzależnione od przyznania środków finansowych przez Centralę GDDKiA
4.	Budowa ciągu pieszo-rowerowego o długości 1 km przy DK 62 Radziejów (od km 30+695 do km 31+262 i 31+555 do 31+987)	GDDKiA	b.d.	środki własne GDDKiA	zadanie planowane na rok 2018, wykonanie uzależnione od przyznania środków

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny i jednostki włączone	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
					finansowych przez Centralę GDDKiA
5.	Wykonanie nakładki bitumicznej na długości 0,315 km ul. Rynek	ZDP w Radziejowie	b.d.	środki własne ZDP	zadanie planowane na rok 2018
6.	Budowa ciągu pieszo - rowerowego o długości 3,5 km przy DW 266 Bieganów - Radziejów	Gmina Radziejów	3 500 000	środki własne, RPO	zadanie planowane na rok 2018
7.	Budowa ścieżki pieszo – rowerowej o długości 1,5 km wzdłuż ul. Armii Krajowej w Radziejowie	ZDP	1 000 000	środki własne	zadanie planowane na lata 2018-2020
Obszar interwencji – pola elektromagnetyczne					
8.	Coroczny monitoring oddziaływania pól elektromagnetycznych przez WIOŚ i jego prezentacja w raportach	WIOŚ	b.d.	środki własne WIOŚ	zadanie własne WIOŚ, może być uzupełnione o badania innych jednostek i podmiotów
Obszar interwencji – gleby					
9.	Monitoring gleb w ramach zleconych zadań	OSChR w Bydgoszczy	w zależności od ilości pobranych prób	Środki zleciodawców – właścicieli gruntów	zadanie ciągłe
Obszar interwencji – gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
10.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Miasto Radziejów, podmiot odpowiedzialny za	koszt będzie wynikał z rozstrzyganych	środki pochodzą z opłaty wnoszonej przez	zadanie ciągłe

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny i jednostki włączone	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		odbiór i zagospodarowanie odpadów, RIPOK	przetargów	właściciele nieruchomości	
Obszar interwencji – zagrożenia poważnymi awariami					
11.	Zakup pojazdu ratowniczego dla Miejskiej Ochotniczej Straży Pożarnej w Radziejowie	Miejska Ochotnicza Straż Pożarna, Urząd Miasta Radziejów, Samorząd Województwa	800 000	Dotacja z Gminy Miasto Radziejów oraz Samorządu Województwa	

Źródło: opracowanie własne

I. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

W trakcie przygotowywania corocznej Oceny Zasobów Pomocy Społecznej następuje diagnoza zasobów w zakresie polityki społecznej, sformułowanie wniosków, które mają znaczenie przy planowaniu krótkoterminowych działań, jak i długoterminowych. Obecnie priorytetem w działaniach jest organizowanie i tworzenie systemu usług społecznych dla starzejącego się społeczeństwa oraz niepełnosprawnych oraz wspieranie rodziny (poradnictwo, wpieranie poprzez placówkę wsparcia dziennego)

W trakcie trzech ostatnich lat udało się zrealizować większość zakładanych planów w zakresie organizowanie i tworzenie systemu usług społecznych dla starzejącego się społeczeństwa oraz niepełnosprawnych oraz wspieranie rodziny (poradnictwo, wpieranie poprzez placówkę wsparcia dziennego)

J. Gminny Program Wspierania Rodziny

Obecnie program koncentruje się na trzech kluczowych celach; promowanie wartości rodziny, wspieraniu rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu, wdrażaniu procedur wspierających rodzinę w kryzysie. Cele są realizowane corocznie z zaangażowaniem środków własnych gminy, krajowych oraz środków unii europejskiej we wszystkich trzech wyżej wymienionych priorytetach. Prowadzona jest działalność poradnicza i doradcza dla rodzin (psycholog, pedagog), prowadzona jest placówka opiekuńczo – wychowawcza wsparcia dziennego, rodziny w kryzysie uzyskują wsparcie asystenta rodziny

K. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Dostęp do alkoholu dla osób powyżej 18 roku życia jest w zasadzie na terenie kraju i naszej gminy nieskrępowany dodatkowymi ograniczeniami (stacje paliw i sklepy całodobowe). Na terenie gminy nie obserwujemy z tego powodu problemów z zakłócaniem porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe, jednakże zbyt łatwy dostęp do alkoholu i miejsce jaki alkohol za pomocą reklam „zajął” w codziennym życiu obywateli, powoduje, iż zwiększa się spożycia napojów alkoholowych, a kwestie uzależnienia od alkoholu stają się codziennością i są leczone jako choroby pospolite i często występujące. Gmina duże środki kieruje w stronę profilaktyki. Zarówno tej skierowanej do całości społeczeństwa, jak i do sprecyzowanych grup (dzieci i młodzież, rodzice, kierowcy). Od kilkunastu lat z powodzeniem wspieramy rodziny poprzez profesjonalne poradnictwo dla osób uzależnionych ich rodzin i otoczenia. Na terenie gminy funkcjonują dwie grupy AA oraz jedna Al.-Anon, które również wspierane są przez gminę lokalowo, jak i finansowo. Kwestia pomocy na bazie grup samopomocowych jest bardzo istotna w procesie leczenia osób uzależnionych, dlatego też od wielu lat stawialiśmy i stawiamy na wpieranie istnienia tychże form wsparcia. Komisja RPA sprawnie realizuje szczególności zadanie w zakresie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego (profesjonalny subzespół złożony ze specjalistów maksymalnie 2 osobowy).

L. Program przeciwdziałania narkomanii

Obecność i dostępność narkotyków jest faktem wobec czego na poziomie gminy staramy się zabezpieczyć dostęp do specjalistów leczenia uzależnień tego typu, jak i prowadzimy poradnictwo i konsultacje w tym zakresie. Dla dzieci w wieku szkolnym i ich rodziców realizowane są programy profilaktyczne z tej tematyki z uwzględnieniem kwestii dopalaczy.

M. Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Radziejów wspiera mieszkańców w zakresie stowarzyszenia się i działania na polu pożytku publicznego. Działalność ta to wyraz chęci budowania lokalnego społeczeństwa obywatelskiego. Współpraca Gminy Miasto Radziejów z organizacjami pozarządowymi prowadzona jest już od wielu lat. Jednakże jej sformalizowanie nastąpiło z chwilą wejścia w życie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450 z późn. zm.), która to ustawa zobligowała samorzady do uchwalania programów współpracy z organizacjami pozarządowymi. Rada Miasta Radziejów przyjęła Program Współpracy Gminy Miasta Radziejów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie realizacji zadań pożytku publicznego na 2018 r. uchwałą Nr XXII/180/2017 z dnia 28 października 2017r.

Na realizację zadań publicznych w roku 2018 z zakresu upowszechnianie kultury fizycznej i sportu dla organizacji pozarządowych, jako realizatorów tych zadań, z budżetu Miasta zaplanowano kwotę 115 000 zł. W celu przekazania dotacji w dniu 30 stycznia 2018 roku Burmistrz Miasta Radziejów ogłosił otwarty konkurs ofert na wspieranie zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2018 r., poz. 1263 z późn. zm.) podpisano sześć umów o dotacje na kwotę 113 000 zł. Pozafinansowa współpraca obejmuje m.in. konsultowanie projektów programów; wzajemne informowanie o kierunkach planowanej działalności; udzielanie informacji i pomocy merytorycznej przez pracowników urzędu; użyczanie, wynajmowanie i udostępnianie lokali i budynków komunalnych na cele statutowe; promocję działalności i osiągnięć organizacji pozarządowych; przekazywanie materiałów informacyjno – promocyjnych; obejmowanie patronatem władz samorządowych i prowadzenie bazy danych o organizacjach pozarządowych.

VI. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIASTA

Uchwały podjęte w 2018 roku przez Radę Miasta Radziejów VII kadencji 2014 – 2018

Łącznie podjęto 58 uchwał od nr 196 do 254, w tym:

- podlegające publikacji w Dzienniku Urzędowym – 36
- w nadzorze RIO - 28

Uchwały podjęte w 2018 roku przez Radę Miasta Radziejów VIII kadencji 2018 – 2023

Łącznie podjęto 17 uchwał od nr 1 do 17, w tym:

- podlegające publikacji w Dzienniku Urzędowym – 6
- w nadzorze RIO - 6.

W stosunku do żadnej uchwały nie zostało wszczęte postępowanie nadzorcze Wojewody czy też Regionalnej Izby Obrachunkowej.

VII. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

Współpraca międzygminna

Miasto Radziejów jest członkiem Lokalnej Grupy Działania „Razem dla powiatu”. Miasto Radziejów w roku 2018 z budżetu przekazała 10200 zł. składek członkowskich.

VIII. INNE ISTOTNE DZIAŁANIA BURMISTRZA

Burmistrz Radziejów jest członkiem następujących ciał konsultacyjnych:

- Komitetu Sterującego ORSG Powiatu Radziejowskiego,
- Członek Konwentu Burmistrzów Województwa Kujawsko-Pomorskiego

IX. DZIAŁANIA PROWADZONE W 2018 ROKU

REALIZACJA INWESTYCJI I REMONTÓW

Najważniejsze projekty 2018 roku.

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w Radziejowie III etap wraz z budową stacji uzdatniania wody.

Wykonawcą kanalizacji była firma „Ekomeł” z Chojnic. Wartość zadania po przetargu to 6.464 tys. zł. Prace rozpoczęto wiosną 2017 r.

W ramach projektu zrealizowana została budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ulicach: Szkolna, Kruszwicka, Kościuszki, Zaułek, Kilińskiego, Krótka, Niska, Rynek, Rzemieślnicza, Zachodnia, Stroma, Objezdna, Parkowa, Toruńska, Dolna, Szewska, Franciszkańska, Ojca Św. Jana Pawła II, Brzeska, Przesmyk, Zamkowa, Podgórna, Wąska, Puławskiego, Wyzwolenia, 1 Maja i Działkowa oraz budowa sieci wodociągowej w ul. Toruńska, Rynek, Dolna, Kruszwicka, Objezdna, Kościuszki, Wyzwolenia wraz z odtworzeniem nawierzchni na całej szerokości. 18 stycznia 2018 r. została podpisana umowa na budowę stacji uzdatniania wody przy ul. Rolniczej „ujęcie Meprozet” pomiędzy Miastem a firmą „H2Optim sp. z o.o.” z terminem realizacji do 31 lipca 2019 r.

Kwota wynagrodzenia zgodnie z umową to 3.688.770 zł.

Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego całego projektu sieci kanalizacyjnej i wodnej oraz stacji uzdatniania wody wynosi 6.536 tys. zł., co stanowi 85% wydatków kwalifikowanych.

Budowa ścieżki pieszo-rowerowej przy ul. Armii Krajowej

W porozumieniu z Powiatem w 2018 roku zrealizowaliśmy odcinek 1,1 km ścieżki pieszo-rowerowej przy ul. Armii Krajowej od strony lasu. Będzie to pierwsza ścieżka na terenie Miasta. Koszt całkowity 716 tys. zł, w tym 460 tys. zł Miasto, 256 tys. zł.

Zakup średniego wozu bojowego dla MOSP JRG Radziejów

MOSP JRG Radziejów zakupiła średni wóz bojowy za kwotę 762,6 tys. zł. środki pochodziły z Krajowego systemu Ratowniczo-Gaśniczego dotacja 243 tys. zł., dotacja z WFOŚ – 100 tys., pożyczka z WFOŚ – 335,6 tys., dotacja Miasta 84 tys. zł.

Budowa schodów przy ulicy Miodowej.

W ramach zadania budowa schodów przy ulicy Miodowej, przebudowano drogę gminną na odcinku 25 metrów o szerokości 3 m i schody o łącznej długości 131 m w tym na odcinku 44 m o szerokości 3 m na odcinku 87 m o szerokości 2,5 m za kwotę 140 000 zł.

Budowa parkingów przy ulicy Działkowej.

W ramach zadania przebudowano parking w trzech odcinkach o powierzchni 528 m² za kwotę 114 922 zł

Przebudowa chodników drogach gminnych

W ramach zadania przebudowano chodniki w ulicach; Kilińskiego, Puławskiego, Wąska i Zaulek o łącznej powierzchni 1068 m² za kwotę 190 797,26 zł.

Budowa drogi gminnej w ul. Sportowej w Radziejowie

Wykonano podbudowę z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie wraz z warstwą a ścieralną z betonu asfaltowego AC 11 o grubości 4cm na odcinku 833 m za kwotę 200 089,10 zł.

Budżet obywatelski

W roku 2017 zgłoszono 5 projektów. Jeden z nich nie spełniał wymagań formalnych i do głosowania, które odbyło się w dniach od 1 września do 16 października przekazano jednak 4 zadania. W głosowaniu, do którego uprawnionym był każdy mieszkaniec miasta, który ukończył 16 lat, łącznie oddano 1131 głosy, z których 1040 były głosami ważnymi. W wyniku głosowania wybrano dwa projekty które w 2018 roku zostały zrealizowane:

1. „Budowa parku do ćwiczeń kalisteniki / street workout” przy ul. Chopina – ok. 61.000 zł,
2. „Teren miejskiego wypoczynku i rekreacji wraz z sensoryczną odnową (ogród)” koszt 75.000 zł – lokalizacja „Błota”.

Modernizacja kuchni w Publicznym Przedszkolu nr 1 przy ul. Polnej.

W wyniku inwestycji zostały zmodernizowane pomieszczenia kuchni wraz z zapleczem które spełniają obecne wymogi sanitarne za kwotę 188 833 zł

OŚWIATA I EDUKACJA

Gmina Miasto Radziejów wykonuje zadania oświatowe zdefiniowane m.in. w ustawie z 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe poprzez swoją jednostkę organizacyjną – Miejski Zespół Szkół w Radziejowie z siedzibą przy ul. Szkolnej 28. Zespół został utworzony 1 września 2011 roku na podstawie Uchwały Nr VII/44/2011 Rady Miasta Radziejów z dnia 25 maja 2011 roku. Wówczas w jego skład wchodziły Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Radziejowie oraz Publiczne Gimnazjum Nr 1 im. Franciszka Becińskiego w Radziejowie. Rok później w struktury zespołu włączono Publiczne Przedszkole Nr 1 im. Heleny Karpińskiej w Radziejowie przy ul. Polnej 1. Na mocy Uchwały Nr XVIII/ 157/ 2017 z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego Rada Miasta zdecydowała o stopniowym wygaszaniu gimnazjum, rezygnując jednocześnie z przekształcenia szkoły podstawowej w placówkę z oddziałami gimnazjalnymi. Konsekwencją wprowadzonej przez państwo reformy systemu szkolnego, będzie likwidacja z dniem 31 sierpnia 2019 roku. Publicznego Gimnazjum Nr 1 im. Franciszka Becińskiego w Radziejowie.

Skupienie realizacji zadań oświatowych w ramach jednego zespołu – jednego pracodawcy, nie tylko usprawniło realizację zadań administracyjnych, ale również stworzyło warunki lepszego zarządzania wykwalifikowaną kadrą pedagogiczną i pozwoliło na łagodne w skutkach przyjęcie reformy systemu oświaty. Stworzenie zespołu pozwala także na lepsze zarządzanie bazą lokalową, zwłaszcza wykorzystanie specjalistycznych pracowni i pomocy dydaktycznych.

PSP i PG, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasto Radziejów, są szkołami obwodowymi. Obwód szkolny wykracza poza granice administracyjne miasta i obejmuje następujące miejscowości: Radziejów – Miasto, Szybka, Czołowo, Czołówek, Przemystka, Szostka, Broniewek, Leonowo, Pruchnowo, Zagorzyce, Płowki, Biskupice (część drogi wiodącej do Rodzinnego Domu Dziecka), Opatowice, Plebanka. Powyższa konstrukcja wynika ze specyficznego położenia miasta, które otacza ze wszystkich stron gmina wiejska Radziejów. Granice obwodów zostały ustalone wiele lat temu na mocy zawartego porozumienia i przyjęte przez obie społeczności lokalne - Miasta Radziejów i Gminy Radziejów. Niesie to za sobą dodatkowe zadania: tj. obowiązek organizacji dowożenia uczniów do szkoły, zapewnienie opieki w świetlicy dla oczekujących na autobus czy też zapewnienie posiłków w szkolnej stołówce.

Poza typowymi zajęciami dydaktycznymi oraz opiekuńczymi, MZS zapewnia zarówno dzieciom w wieku szkolnym jak i przedszkolnym, wielokierunkową pomoc psychologiczno – pedagogiczną. W jej ramach, dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych prowadzone są zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, dydaktyczno –

wyrównawcze oraz zajęcia terapeutyczne, w tym terapia logopedyczna. Dzieci najmłodsze korzystają z wczesnego wspomaganie rozwoju. Uczniowie posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego objęci są zajęciami rewalidacyjnymi, a w razie potrzeby nauczaniem indywidualnym lub zajęciami rewalidacyjno – wychowawczymi. Dla dzieci ze zdiagnozowanymi wadami postawy prowadzona jest gimnastyka korekcyjna. Uczniowie słabsi dydaktycznie korzystają z pomocy w zespołach wyrównawczych. Praca z uczniem zdolnym odbywa się w ramach kółek zainteresowań. Pomoc, o której mowa, organizowana jest na podstawie zaleceń opinii Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, zgodnie z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego oraz na podstawie obserwacji pedagogów, nauczycieli i wychowawców. Koordynacją pomocy psychologicznej, pedagogicznej oraz profilaktyki wychowawczej zajmują się zatrudnieni w MZS pedagodzy. Istotnym zadaniem jest również dostrzeganie uczniów, którzy potrzebują wsparcia materialnego i docieranie do nich z pomocą o charakterze socjalnym w formie stypendiów i zasiłków szkolnych, bezpłatnych posiłków w ramach rządowego programu dożywiania. Uczniowie, którzy osiągają wyróżniające wyniki w nauce otrzymują stypendia motywacyjne. Aktywnie uczestniczą i odnoszą sukcesy w konkursach przedmiotowych, festiwalach projektów historycznych i regionalnych, konkursach plastycznych, recytatorskich i akcjach charytatywnych. MZS zapewnia wyposażenie uczniów w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe. Jest to zadanie finansowane w całości z dotacji celowej z budżetu państwa.

Na stałe w życie zespołu wpisała się realizacja projektów unijnych. W roku 2018 kontynuowano :

Program „Owoce w szkole” – jego celem jest trwała zmiana nawyków żywieniowych dzieci poprzez zwiększenie udziału owoców i warzyw w ich codziennej diecie oraz propagowanie zdrowego stylu życia. Uczniowie otrzymują porcje warzyw i owoców. W jednostkowych opakowaniach znalazły się: papryka, rzodkiewka, kalarepa, marchew, pomidory, gruszka, jabłko, śliwka, borówka, truskawka a także soki warzywne i owocowe.

Program „Szlanka mleka” - jego celem jest kształtowanie wśród dzieci i młodzieży dobrych nawyków żywieniowych poprzez promowanie spożycia mleka i przetworów mlecznych. Bezpłatnie rozdysponowano mleko, kefir, serek naturalny i jogurt naturalny.

Program „Moja szkoła drzwiami do nowoczesnej Europy” - przeznaczony dla nauczycieli Miejskiego Zespołu Szkół i realizowany od 15-11-2016 do 14-06-2018 roku. W projekcie przewidziano następujące działania:

- obserwacja pracy nauczycieli w Portugalii – dla 6 nauczycieli
- kurs języka angielskiego w Wielkiej Brytanii – dla 8 nauczycieli
- kurs komputerowy na Malcie dla 3 nauczycieli
- kurs j. angielskiego na Malcie dla 3 nauczycieli
- kurs dla nauczycieli wychowania fizycznego w Hiszpanii – dla 1 nauczyciela

Celem projektu jest podniesienie kwalifikacji nauczycieli w obszarze komunikowania za pomocą języka angielskiego, wykorzystywania komputera i nowoczesnych metod nauczania z wykorzystaniem komputera i Internetu oraz podniesienie kompetencji zawodowych

nauczyciela wychowania fizycznego. Podczas realizacji projektu nauczyciele będą uczestniczyli w kursie języka angielskiego, który przygotowuje ich do wyjazdu na kurs zagraniczny. Przewidziano 120 godzin języka angielskiego oraz zajęcia z kultury państw do których zostaną oddelegowani. Po przyjeździe z mobilności każdy z nauczycieli przedstawi raport z wyjazdu oraz podzieli się zdobytą wiedzą i doświadczeniem z innymi nauczycielami. Nie udało się zrealizować planu dla nauczyciela w-f. W zamian szkolenie przeszedł nauczyciel języka hiszpańskiego.

Miejski Zespół Szkół posiada wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną, dobrą bazę lokalową, której standard jest systematycznie podnoszony, obiekty sportowe, bogatą ofertę edukacyjną i ogromny potencjał tkwiący w uczniach. Jest istotnym elementem środowiska lokalnego i aktywnie uczestniczy w życiu wspólnoty lokalnej jaką jest Gmina Miasto Radziejów.

Dane statystyczne - Uczniowie

Rok szkolny 2017/2018 (poprzedni rok szkolny)

Lp.:	Informacja	Publiczna Szkoła Podstawowa	Publiczne Gimnazjum	Publiczne Przedszkole	MZS
1.	Ilość oddziałów	23	5	8	36
2.	Ilość uczniów	495	114	183	792

Uczniowie w podziale na klasy

Lp.	Informacja	Publiczna Szkoła Podstawa							Publiczne Gimnazjum		Publiczne Przedszkole
		I	II	III	IV	V	VI	VII	II	III	„0” / poniżej 0”
1.	Ilość uczniów w podziale na klasy	57	21	117	92	70	62	76	67	47	61 / 122
2.	Ilość oddziałów	I	II	III	IV	V	VI	VII	II	III	
		3	1	5	4	3	3	4	3	2	3 / 5

Rok szkolny 2018/2019 (bieżący rok szkolny)

Lp.:	Informacja	Publiczna Szkoła Podstawowa	Publiczne Gimnazjum	Publiczne Przedszkole	MZS
1.	Ilość oddziałów	25	3	7	35
2.	Ilość uczniów	568	67	167	802

Uczniowie w podziale na klasy

Lp.	Informacja	Publiczna Szkoła Podstawa								Publiczne gimnazjum
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
1.	Ilość uczniów w podziale na klasy	66	59	24	116	93	71	63	75	67
2.	Ilość oddziałów	3	3	1	5	4	3	3	3	3

Rok szkolny 2019/2020 - prognoza

Lp.:	Informacja	Publiczna Szkoła Podstawowa	Publiczne Przedszkole	MZS
1.	Ilość oddziałów	25	7	32
2.	Ilość uczniów	553	155	708

Dane statystyczne - Pracownicy MZS

Kadra kierownicza:

Dyrektor MZS I etat

Wicedyrektorzy : II etaty

Nauczyciele

Nauczyciele wg SIO dane subwencyjne	w osobach	w przeliczeniu na etaty	etaty nauczycieli dyplomowanych
r. szk. 2017/2019	75	67,57	39,99
r. szk. 2018/2019	71	64,24	41,12

Pracownicy niepedagogiczni - łącznie 35 etatów, w tym pracownicy księgowości i kadr, sekretariatu, kuchni i stołówek, pracownicy gospodarczy i woźne.

Dane statystyczne - Baza lokalowa

	Budynek A	Budynek B	PP nr 1	Razem
Ilość izb lekcyjnych: w tym:	27	5	4	36
klasopracownie	24	5	4	33
pracownie komputerowe	2	-	-	2
ilość komputerów	42 + 5 projektorów i 12 tablic multimedialnych	2 tablice multimedialne	-	61
Biblioteka - ilość woluminów	12.564	-	-	12.564

Do dyspozycji uczniów pozostają dwie świetlice, stołówka, gabinety logopedyczne, gabinety pedagogów, gabinet pielęgniarki, sale do zajęć w mniejszych grupach np. zajęć rewalidacyjnych, szatnie i zaplecze sanitarne.

Baza sportowa

Zajęcia sportowe realizowane w ramach podstawy programowej wychowania fizycznego oraz zajęcia pozalekcyjne np. SKS prowadzone są: w hali sportowej im. Franciszka Malinowskiego oddanej do użytku w październiku 2015 r. ;w sali gimnastycznej tzw. małej sali ; w salkach gimnastycznych – jedna zlokalizowana w Budynku A i jedna w Budynku B; na kompleksie boisk Orlik 2012; na siłowni w Budynku B; na radziejowskiej pływalni PLUSK (umowa z właścicielem pływalni Starostwem Powiatowym).

KULTURA

Na terenie Miasta Radziejów działają dwie samorządowe instytucje kultury:

- Radziejowski Dom Kultury ,
- Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Radziejowie im. Franciszka Becińskiego,

Radziejowski Dom Kultury

Do podstawowej działalności placówki należy rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych społeczności lokalnej, przygotowanie do odbioru i tworzenie wartości kulturalnych, kształtowanie wzorów i nawyków aktywnego uczestnictwa w kulturze, współpraca ze społecznym i amatorskim ruchem kulturalnym, promowanie zespołów twórczych i indywidualnych artystów oraz koordynacja działalności kulturalno-wychowawczej na terenie Miasta Radziejów.

W Radziejowskim Domu Kultury w 2017 r. została zmodernizowana instalacja centralnego ogrzewania kosztem ok. 90 tys. zł. Dom Kultury w roku 2019 rozpoczął realizację projektu „Przebudowa sceny oraz modernizacja sali widowiskowej w celu

zwiększenia funkcjonalności obiektu jako sali widowiskowo-konferencyjnej”. Projekt realizowany we współpracy z Lokalną Grupą Działania „Razem dla Powiatu”.

Wykaz zorganizowanych imprez i konkursów

1. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
2. Międzywojewódzkie Prezentacje Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej „Kolorowy Mikrofon”,
3. Zawody Wędkarskie,
4. Organizacja „Dni Radziejowa” – Piknik Rodzinny – koncerty zespołów,
5. Festyn historyczny na Szlaku Piastowskim – „Od Polski Piastowskiej do Rzeczypospolitej Szlacheckiej”,
6. Festyn ekologiczny na „Radziejowskich Błotach”,
7. Wystawa Ceramiki Radziejowskiej,
8. Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Kujawskiej im. Franciszka Becińskiego,
9. 100 lecie odzyskania Niepodległości – wystawa pt. „Moja rodzina u zarania Niepodległej Rzeczypospolitej”,
10. „Pojeźdźmy na łów” – koncert muzyki dworskiej, myśliwskiej i popularnej,
11. Spektakl Teatru Dziecięco – Młodzieżowego działającego przy RDK pt. „To wszystko przez Renifera,

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Radziejowie im. Franciszka Becińskiego

Przedmiotem działania placówki jest gromadzenie, opracowywane, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych oraz obsługa użytkowników z terenu Miasta Radziejów. Biblioteka służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych, upowszechnianiu wiedzy i nauki, rozwojowi kultury oraz dba o sprawne funkcjonowanie sieci bibliotek w powiecie radziejowskim.

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna zakończyła w 2018 roku projekt Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Radziejowska Biblioteka OdNowa”. Realizacja trwała od 2016 r. W 2018 roku został wykonany parking, altana i zagospodarowanie terenu wokół budynku oraz nasadzona zielen, co zakończyło projekt. Całkowita wartość 1.553 tys. zł., dotacja z Ministerstwa 1.164 tys. zł, 389 tys. zł to środki z samorządu.

Do najważniejszych imprez, prelekcji i konkursów organizowanych przez bibliotekę w roku 2018 należy:

1. Otwarcie Galerii fotograficznej im. Zbigniewa Zasady,
2. Wystawa zabytkowych zegarów, spotkanie z kolekcjonerem Krzysztofem Zduńczykiem,
3. Spotkanie z udziałem chóru LARGO – „Kolędujemy razem”,
4. Spotkanie z pisarką Elżbietą Okunowska,
5. W ramach klubu „Tędy owędy” odbyło się spotkanie z podróżnikiem Robertem Czerniakiem pt. „Spotkanie a Australią”, który zaprezentował swoją książkę pt. „Podróże do Granic”, oraz spotkanie z geografem, geologiem, podróżnikiem Piotrem Kołodziejczykiem pt. „Kobiety na trzech kontynentach”

6. Biblioteka systematycznie popularyzuje głośne czytanie. Zajęcia czytelnicze odbywają się nie tylko w bibliotece. Od kilku lat współpracuje z Miejskim Zespołem Szkół w Radziejowie i prowadzi spotkania głośnego czytania oddziałach przedszkolnych.
7. Lekcja biblioteczna oraz lekcję regionalizmu pt. „Panoramy , mapy, plany, zdjęcia i szkice dawnego Radziejowa dla uczniów prowadził bibliotekarz i historyk.
8. Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Radziejowie im. Franciszka Becińskiego we współpracy z Zespołem Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Przemystce uczestniczyła w Programie edukacyjnym – „Szkoła dialogu” Fundacji Forum dialogu w Warszawie. Młodzież otrzymała I nagrodę w kategorii: „Wpływ na społeczność lokalną”.
9. Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Radziejowie im. Franciszka Becińskiego i Zespół Szkół w Radziejowie włączyły się w ogólnopolską akcję „Noc bibliotek 2018”, „Rzeczpospolita Czyta o Niepodległej”, oraz akcje „Jak nie czytam jak czytam”.
10. Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Radziejowie im. Franciszka Becińskiego organizuje wykłady, prelekcje oraz spotkania dla słuchaczy Uniwersytetu III Wieku.
11. Organizacja wystawy pt. „Stuletnia Rzecz”.
12. Biblioteka cyklicznie przy współpracy z Wojewódzką Biblioteką Publiczną Książnica Kopernikańska w Toruniu, organizuje spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki – klubowiczki, dyskutują na temat przeczytanych książek.